

Испитни каталог за државну матуру
у школској години 2010./2011.

НЕМАЧКИ ЈЕЗИК

Стручна радна скупина за израду испитних материјала из Немачког језика:

Ljubica Maljković, prof. savjetnica, voditeljica, Hotelijersko-turistička škola, Zagreb

Marianna Brekalo, prof., Srednja škola Sesvete

Nada Karačić, prof., XVIII. gimnazija, Zagreb

Nada Petrović, prof., savjetnica, IV. gimnazija, Zagreb

dr. sc. Maja Häusler, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb.

Walburga Staudigl, vanjski stručni konzultant, Središnji ured za školstvo u inozemstvu Savezne Republike Njemačke

Садржај

1. ВИШИ НИВО ИСПИТА

1.1. Подручја испитивања	6
1.2. Образовни исходи	6
1.2.1. Читање	6
1.2.2. Писање	7
1.2.3. Слушање	8
1.3. Структура испита	8
1.3.1. Читање	8
1.3.2. Писање	10
1.3.3. Слушање	10
1.4. Технички опис испита	11
1.4.1. Трајање испита	11
1.4.2. Изглед теста и начин решавања	11
1.4.3. Прибор	12
1.5. Опис бодовања	12
1.5.1. Вредновање испитне целине Читања	12
1.5.2. Вредновање испитне целине Писања	13
1.5.3. Вредновање испитне целине Слушања	15
1.6. Примери задатака с детаљним појашњењем	15
1.6.1. Примери задатака повезивања	16
1.6.2. Примери задатака вишеструког избора	18
1.6.3. Пример задатака допуњавања	22
1.6.4. Пример задатка есејског типа	23

2. ОСНОВНИ НИВО ИСПИТА

2.1. Подручја испитивања	25
2.2. Образовни исходи	25
2.2.1. Читање	25
2.2.2. Писање	25
2.2.3. Слушање	26
2.3. Структура испита	26
2.3.1. Читање	27

2.3.2. Писање	28
2.3.3. Слушање	28
2.4. Технички опис испита	29
2.4.1. Трајање испита	29
2.4.2. Изглед теста и начин решавања	29
2.4.3. Прибор	30
2.5. Опис бодовања	30
2.5.1. Вредновање испитне целине Читања	30
2.5.2. Вредновање испитне целине Писања	31
2.5.3. Вредновање испитне целине Слушања	33
2.6. Примери задатака с детаљним појашњењем	33
2.6.1. Примери задатака повезивања	33
2.6.2. Примери задатака вишеструког избора	34
2.6.3. Примери задатака допуњавања	36
2.6.4. Пример задатка продуженог одговора	37

3. ДОДАЦИ

3.1. Припрема за испит	39
3.1.1. Како припремити приступнике за испитну целину Читања	39
3.1.2. Како припремити приступнике за испитну целину Писања	40
3.1.3. Како припремити приступнике за испитну целину Слушања	41
3.1.4. Упутства и припрема за писање састава за виши ниво	43
3.1.5. Упутства и припрема за писање састава за основни ниво	45
3.1.6. Пример оцењеног састава на вишем нивоу	48
3.2. Опис језичког градива за виши ниво испита	50
3.3. Опис језичког градива за основни ниво испита	52

УВОД

Немачки је језик на државној матури обавезни предмет. Приступници могу бирати хоће ли полагати Немачки језик на вишем или основном нивоу. Испитом из Немачког језика на основном нивоу испитују се темељна језичка знања и способности, а испитом на вишем нивоу испитују се она језичка знања и способности која су важна за даљње школовање у образовним подручјима у којима је нужно поседовање вишег нивоа комуникацијске језичке компетенције.

Испитни каталог за државну матуру из Немачког језика темељни је документ испита којим се јасно описује шта ће се и како испитивати на државној матури из овог предмета на вишем и основном нивоу у школској години 2010./2011.

Виши ниво испита усклађен је с наставним планом и програмом за гимназије¹, а основни ниво испита одговара наставном плану и програму с најмањом сатницом у четворогодишњим стручним школама².

Програм четворогодишњих стручних школа које имају 70 часова наставе годишње битно се разликује од гимназијског програма у обиму општег и специфичног вокабулара, у разради

¹ Гласник Министарства културе и просвјете, број 1, Школске новине, Загреб, 1994.

На темељу резултата националних испита те искуства рада с приступницима аутор је проценио како реализацијом Наставног плана и програма из Немачког језика за гимназије приступник постиже Б2 ниво Заједничког европског референтног оквира за језике: учење, поучавање, вредновање (ЗЕРОЈ, 2005.).

² Гласник Министарства просвјете и шпорта, Посебно издање, број 11, Загреб, липањ 1997.

На темељу резултата националних испита те искуства рада с приступницима аутор је проценио како реализацијом Наставног плана и програма из Немачког језика приступник постиже А2 ниво Заједничког европског референтног оквира за језике: учење, поучавање, вредновање (ЗЕРОЈ, 2005.).

тема, у распону и сложености морфосинтактичких структура и у сложености писаног и усменог израза те ученици тих школа могу положити основни ниво испита из Немачког језика на државној матури.

Уколико ученици тих школа желе полагати виши ниво, треба да усвоје додатне програмске садржаје према плану и програму за гимназије користећи додатну одобрену литературу.

Гимназијски програм разликује се у захтевности, односно обиму усвојености одређених језичких садржаја (граматичких структура). Потребно је такође радити на одређеним врстама текстова (чланци, извештаји и сл.) и системски проширивати вокабулар везан уз опште теме. У додатку испитног каталога плавом бојом означене су разлике у језичким структурама које ученици требају додатно савладати како би могли приступити испиту на вишем нивоу и успешно га положити. Огледни примери испита за виши и основни ниво приступницима дају јасан увид у разлике у садржају и облику испита на тим нивоима.

Језичке компетенције које се очекују од приступника на вишем нивоу могу се усвојити системским континуираним увежбавањем и применом наученог кроз додатне часове наставе и интензивним индивидуалним радом.

Предложени број додатних часова наставе креће се од 35 часова (за хотелијерско–туристичке и економске школе) до 70 часова за четворогодишње техничке стручне школе (медицинске, електротехничке, машинске итд.).

Испитни каталог подељен је на два дела од којих сваки описује један од наведених нивоа.

За сваки ниво приложена су ова поглавља:

1. Подручја испитивања
2. Образовни исходи

3. Структура испита
4. Технички опис испита
5. Опис бодовања
6. Примери задатака с детаљним појашњењем.

У првом и другом поглављу читалац може наћи одговор на питање шта се испитује. У првом су поглављу наведена подручја испитивања, односно кључне вештине из овог предмета које се испитују овим испитом. У другом је поглављу, кроз конкретне описе онога што приступник треба да зна, разуме и може учинити, појашњен начин на који ће се наведена знања и вештине проверавати.

Треће, четврто и пето поглавље одговарају на питање како се испитује, а у њима је појашњена структура и облик испита, врсте задатака те начин провођења и вредновања појединих задатака и испитних целина.

У шестом поглављу наведени су примери задатака с појашњењем.

Након прегледа нивоа следи део Додаци. У том се делу, у оквиру поглавља Припрема за испит, приступницима и наставницима детаљно излаже начин на који се приступници најбоље могу припремити за успешно полагање испита. У наставку тога дела даје се опис језичког градива за сваки ниво.

1. ВИШИ НИВО ИСПИТА

1.1. Подручја испитивања

Државном матуrom из Немачког језика на вишем нивоу проверава се комуникацијска језичка компетенција у читању, писању и слушању према наставном плану и програму за гимназије.

Према томе, испит из Немачког језика састоји се од трију испитних целина: **Читање**, **Писање** и **Слушање**. Вештина говорења неће се **из техничких разлога** проверавати на државној матури у школској години 2010./2011.

1.2. Образовни исходи

У овом су поглављу за свако подручје испитивања наведени образовни исходи према наставном плану и програму за гимназије и разини Б2 ЗЕРОЈ–а.

1.2.1. Читање

Циљ је ове испитне целине испитати приступникову способност самосталног читања с разумевањем разноврсних аутентичних или у мањој мери прилагођених текстова. Будући да читање с разумевањем подразумева схватање лексичког, морфолошког, синтаксичког, семантичког и прагматичког система писаног текста, циљ је ове испитне целине проверити располаже ли приступник потребним знањима и способностима из наведених подручја на рецептивном и продуктивном нивоу.

Образовни исходи

Према наставном плану и програму за гимназије те према Б2 нивоу ЗЕРОЈ–а (2005:71ф.) приступник може:

- прилично самостално читати разне текстове врсте прилагођавајући начин и брзину читања

тексту и сврси читања

- извући информације, идеје и мишљења из стручних извора унутар подручја личног интереса
- разумети чланке и извештаје који се баве актуелним проблемима и у којима аутор текста изражава одређена схватања, гледишта и ставове
- разумети стручне чланке и изван подручја властитог интереса, а уз потешкоће само оне у којима се појављују ређе коришћени изрази и појмови.

Шта се испитује?

С обзиром на наведене образовне исходе у овој испитној целини испитује се може ли приступник:

- разумети главне мисли/поруке у тексту
- пронаћи одређене специфичне информације
- разумети појединости у тексту, основна и имплицитна значења
- препознати и у реченицама прикладно употребити одређене лексичке јединице
- препознати и у реченицама прикладно употребити одређене граматичке структуре.

1.2.2. Писање

Циљ је ове испитне целине испитати приступникову способност прикладног и тачног изражавања у писаним облицима језичких активности које се предузимају са сврхом испуњавања комуникацијских циљева дефинисаних у задатку.

Образовни исходи

Према наставном плану и програму за гимназије те према Б2 нивоу ЗЕРОЈ–а (2005:67фф.) приступник може:

- писати јасне, опширне текстове о различитим темама везаним уз подручје личног интереса

синтетизирајући и вреднујући информације и аргументе из неколико извора

- написати састав или извештај у којем системски развија неку тему, наводи битне аргументе и појединости које подржавају изнесена схватања, објашњава разлоге за и против неког стајалишта, наводи предности и недостатке различитих решења и слично
- писати дуге текстове у којима изражава осећаје, описује разне стварне или измишљене догађаје, властите доживљаје и искуства, изриче претпоставке, мишљења, даје коментаре, критичке осврте и слично
- довољно богатим вокабуларом писати о темама из подручја личног интереса и о већини општих тема
- мењати формулацију да би избегао често понављање
- прикладно користити вокабулар, премда понекад може доћи до замене или погрешног избора речи, но без већих потешкоћа или застоја у комуникацији
- исправно користити граматичке структуре иако се могу појавити повремени превиди или спорадичне погрешке те мање нетачности у структури реченице
- добро обликовати разне текстовне врсте користећи низ различитих средстава за повезивање текста.

Шта се испитује?

С обзиром на наведене образовне исходе у овој испитној целини испитује се може ли приступник:

- у складу с текстовном врстом, комуникацијском сврхом и односом између писца и читаоца употребити прикладне језичке изразе те формални и неформални регистар

- у складу с текстовном врстом смислено и логички организовати реченице и одломке у тексту те притом користити уобичајене начине структурирања текста
- обликовати језички тачан и разумљив текст.

1.2.3. Слушање

У овој испитној целини испитује се приступникова способност глобалног, селективног и детаљног разумевања звучног текста изговореног разговетним стандардним језиком.

Образовни исходи

Према наставном плану и програму за гимназије те према Б2 нивоу ЗЕРОЈ–а (2005:67фф.) приступник може:

- разумети оно што је изречено стандардним говорним језиком, уживо или преко медија о познатим и непознатим темама које се обично сусрећу у личном, друштвеном или образовном подручју и то упркос буци која је присутна у позадини говора
- разумети главне мисли тематски и језички захтевног текста о конкретним и апстрактним темама ако је изнесен стандардним говором
- разумети обавештења и поруке конкретног или апстрактног садржаја ако су изнесене стандардним језиком и уобичајеном брзином
- схватити бит предавања, излагања, извештаја и других облика садржајно и језички сложених, али добро структурираних академских или стручних наступа
- с релативном лакоћом пратити живу расправу између изворних говорника
- разумети снимке на стандардном језику које су уобичајене у друштвеном или академском животу те осим садржаја препознати погледе и мишљења говорника.

Шта се испитује?

С обзиром на наведене образовне исходе у овој испитној целини испитује се може ли приступник разумети:

- главне мисли/опште поруке у тексту
- одређене специфичне информације
- појединости у тексту, основна и имплицитна значења.

1.3. Структура испита

Испит из Немачког језика на вишем нивоу састоји се од трију испитних целина.

Првом целином испитује се **читање с разумевањем**, другом **писање**, а трећом **слушање с разумевањем**.

У тексту који следи детаљно је описана структура сваке испитне целине.

1.3.1. Читање

Ова испитна целина састоји се од 5 ‘гроздова’ задатака везаних уз различите текстове.

Текстовне врсте чине разни облици монолошких и дијалошких текстова у писаном облику попут чланака (репортажа, коментара и сл.), писама, сажетака, састава, реферата, краћих литерарних или стручних текстова, биографских приказа, интервјуа и слично.

Текстови су аутентични (или у мањој мери промењени), што значи да су преузети из разних аутентичних извора као што су новине, часописи, књиге, брошуре, интернет итд. Тематски су блиски добу, искуствима и интересима ученика³. Садржајно и структурно су јасни, посебно текстови на темељу којих се проверава граматичка и лексичка

³ в. попис тема у поглављу Додаци

компетенција ученика. У језичком смислу прикладни су описаном нивоу. Могу, међутим, садржавати речи и изразе чије се познавање не тражи на том нивоу, али само уколико те речи и изрази нису кључни за разумевање текста и успешно решавање задатка.

Текстови садрже око 2100 речи.

Структура ове испитне целине приказана је у табелици 1.

За сваку испитивану подвештину наведено је којом ће се врстом задатака испитивати, на којој врсти текстова те колико је задатака везано уз те текстове.

Таблица 1. Структура испитне целине Читања

	ИСПИТИВАНЕ ПОДВЕШТИНЕ	ВРСТЕ ЗАДАТАКА	ТЕКСТОВНЕ ВРСТЕ	БРОЈ ЗАДАТАКА
1.	разумевање главних мисли/ порука	задаци повезивања	више тематски повезаних или самосталних кратких текстова	8
2.	разумевање специфичних информација/појединости у тексту, основног и имплицитног значења	задаци вишеструког избора	интервју	9
3.	детаљно разумевање: препознавање елемената који недостају у тексту на темељу познавања правила о кохезији и кохеренцији текста	задаци повезивања	чланак, биографски приказ и сл.	7
4.	детаљно разумевање: препознавање прикладних лексичких јединица у тексту	задаци вишеструког избора/задаци повезивања	чланак, интервју, писмо и сл.	8
5.	препознавање и употреба прикладних граматичких структура и/или лексичких јединица у тексту	задаци вишеструког избора/задаци допуњавања	чланак, интервју, писмо и сл.	8

1.3.2. Писање

Ова испитна целина састоји се од задатка есејског типа.

Приступници ће добити задатак у којем треба написати састав од 200 до 250 речи помоћу садржајних одредница за писање (натукница или питања). Задатак је у складу с темама и језичким функцијама⁴.

Таблица 2. Структура испитне целине Писања

	ИСПИТИВАНЕ ПОДВЕШТИНЕ	ВРСТА ЗАДАТКА	БРОЈ ЗАДАТАКА	БРОЈ БОДОВА
1.	испуњење задатка, кохеренција и кохезија уз одговарајући обим и тачност лексичко–структуралних образаца	састав од 200 до 250 речи	1	20

1.3.3. Слушање

Ова испитна целина састоји се од 4 ‘грозда’ задатака везаних уз различите звучне текстове.

Текстовне врсте

Текстовне врсте чине разни облици кратких монолошких и дијалошких текстова као што су, на пример, дужи разговори и расправе, интервјуи, излагања, предавања, извештаји, реферати, кратки литерарни текстови, биографски прикази, репортаже, вести, обавештења, поруке и слично.

Текстови су аутентични или мало прилагођени. Говоре их један или више изворних говорника

стандардним немачким језиком. Тематски су блиски циљаној доброј скупини ученика, а говоре о познатим или релативно познатим, конкретним или апстрактним темама⁵.

У језичком су смислу прикладни описаном језичком нивоу. Могу, међутим, садржавати речи и изразе чије се познавање не тражи на том нивоу, али само уколико те речи и изрази нису кључни за разумевање текста и успешно решавање задатка.

Структура ове испитне целине приказана је у табlici 3.

За сваку испитивану подвештину наведено је којом ће се врстом задатака испитивати, на којој врсти текстова те колико је задатака везано уз те текстове.

⁴ в. попис тема у поглављу Додаци

⁵ исто

Таблица 3. Структура испитне целине Слушања

	ИСПИТИВАНЕ ПОДВЕШТИНЕ	ВРСТЕ ЗАДАТАКА	ТЕКСТОВНЕ ВРСТЕ	БРОЈ ЗАДАТАКА
1.	разумевање главних мисли/порука	задачи повезивања	кратки текстови	6
2.	разумевање специфичних информација/главних мисли/порука	задачи вишеструког избора	кратке приче/ разговори и сл.	6
3.	разумевање специфичних информација и/или појединости у тексту, основног и имплицитног значења	задачи вишеструког избора	дужи интервју, разговор	7
4.	разумевање специфичних информација и/или појединости у тексту, основног и имплицитног значења	задачи вишеструког избора	предавање, излагање, извештај и сл.	6

1.4. Технички опис испита

1.4.1. Трајање испита

Испит из Немачког језика је писани и траје укупно **180 минута**.

Испитне целине **Читања** и Писања проводе се временски одвојено од испитне целине Слушања.

За решавање испитне целине **Читања** предвиђено је **70 минута**, а за решавање испитне целине Писања **75 минута**.

Испитна целина Слушања траје приближно **35 минута** укључујући и време потребно за препис одговора на лист за одговоре.

Временик провођења биће објављен у Водичу кроз државну матуру те на мрежним страницама Националног центра за вањско вредновање образовања (www.ncvvo.hr).

1.4.2. Изглед теста и начин решавања

Читање и Писање

Приступници добивају коверту у којој су две испитне књижице, лист за оцењиваче, лист за одговоре те лист за концепт. У првој су испитној књижици задаци којима се испитује разумевање текста читањем, а у другој је задатак есејског типа којим се проверава писана продукција и лист за уредно писање.

Од приступника се очекује да пажљиво прочитају упутства које ће следити током решавања теста. Читање ових упутстава је битно јер је у њима означен и начин обележавања, односно уписивања тачних одговора.

Задатке повезивања и задатке вишеструког избора у испитној целини **Читања** приступници решавају означавањем слова тачних одговора међу понуђеним. Слова тачних одговора означају се знаком X. Уколико у задацима приступник означи више од једног одговора, задатак ће се бодовати с 0 (нула) бодова без обзира на то што је међу означеним и тачан одговор.

Задатке допуњавања у испитној целини **Читања** приступници решавају уписивањем речи на предвиђено место које је означено у упутству. Простор с означеним бројем бодова попуњава оцењивач.

За решавање задатка есејског типа (писање састава) приступници могу користити лист за концепт, али на крају морају свој есеј читљиво преписати на лист за уредно писање.

Слушање

Приступници добивају коверту у којој је испитна књижица и лист за одговоре. Од приступника се очекује да пажљиво прочитају упутства које ће следити током решавања теста. Читање ових упутстава је битно јер је у њима означен и начин обележавања тачних одговора.

Провођење испитне целине **Слушања**⁶

- Решавање овог дела испита траје око 35 минута укључујући време за препис одговора на лист за одговоре.
- Прије слушања текста, приступници читају упутства за решавање задатка и питања у задатку.
- Сваки се текст слуша два пута.
- Док слушају, приступници пишу одговоре у испитну књижицу, а на крају имају 6 минута да их препишу на лист за одговоре.

Задатке повезивања и задатке вишеструког избора у испитној целини **Слушања** приступници решавају означавањем слова тачних одговора међу понуђеним. Слова тачних одговора означају се знаком Х. Уколико у задацима приступник означи више од једног одговора, задатак ће се бодовати

⁶ Након што дежурни наставник прочита упутства за ову испитну целину, пушта аудио–снимку и не зауставља је до краја провођења ове испитне целине. Снимљена су све упутства за решавање задатака, све предвиђене паузе за читање задатака и упутстава за решавање задатака, као и сви текстови за прво и поновљено слушање.

с 0 (нула) бодова без обзира на то што је међу означеним и тачан одговор.

1.4.3. Прибор

Током писања испита из Немачког језика на вишем нивоу допуштено је користити хемијску оловку плаве или црне боје. Ни у једном делу испита приступницима неће бити допуштено користити речник.

1.5. Опис бодовања

Успешност приступника на испиту одређује се тако да остварени бодови у свакој од трију испитних целина у укупном резултату суделују с једном трећином.

Део испитних целина у укупном успеху на испиту приказан је у табелици 4.

Таблица 4. Делови испитних целина у испиту

Читање	1/3
Писање	1/3
Слушање	1/3

1.5.1. Вредновање испитне целине **Читања**

Бодови:

Свако питање доноси један бод. Испитна целина **Читања** доноси укупно **40** бодова.

У задатку допуњавања признаваће се само граматички и правописно тачно написана решења, али и граматички и правописно тачни синоними који одговарају даном контексту. Ако приступник у задацима повезивања и вишеструког избора

понуди више од једног решења за исто питање, неће му се признати ни једно решење као тачан одговор.

Део испитне целине у целом испиту: 1/3

1.5.2. Вредновање испитне целине Писања

Бодови: Испитна целина Писања доноси укупно 20 бодова.

Део испитне целине у целом испиту: 1/3

Вредновање задатака обављају обучени оцењивачи на темељу припремљене аналитичке **лествице за оцењивање** (в. таблицу 5.) која укључује четири основна критерија:

1. Извршење задатка

2. Кохеренција и кохезија

3. Вокабулар

4. Граматика.

Извршење задатка

Критериј Извршење задатка односи се на ова питања:

- Је ли тема довољно опсежно разрађена с обзиром на све садржајне одреднице или само на неке од њих?
- У којој су мери релевантне главне мисли у тексту и њихова потврда?
- У којој мери текст има обележја задане текстовне врсте?

Кохеренција и кохезија

Критериј Кохеренција и кохезија односи се на ова питања:

- Како лако читалац/оцењивач може пратити след приступникових мисли?
- Јесу ли мисли логички повезане?

- Како добро приступник користи кохезивна средства у сврху повезивања својих мисли?

Вокабулар

Критериј Вокабулар односи се на ова питања:

- Какав је распон вокабулара?
- У којој мери приступник понавља исте речи и изразе?
- До које мере погрешке у употреби/морфолошком облику/правопису утичу на разумевање текста?

Граматика

Критериј Граматика односи се на ова питања:

- Користи ли приступник разноврсне граматичке структуре или се ослања на употребу само врло једноставних структура?
- До које мере погрешке у употреби/облику утичу на разумевање текста?

Наведени се критерији детаљно описују низом описивача.

Лествица за оцењивање састава приказана је у таблицу 5. Уз огледни пример теста приложена је додатна разрада лествице за оцењивање састава те примери састава с објашњењем вредновања.

Напомена: Текстовима недовољне дужине одузимају се бодови у оквиру критерија Извршење задатка на следећи начин: 1 бод за 150 до 190 речи, 2 бода за 110 до 149 речи и 3 бода за 70 до 109 речи.

Текст који има мање од 70 речи добива 0 бодова и не оцењује се с обзиром на преостале критерије.

У број речи не убрајају се набрајања и понављања личних имена.

Ученици могу написати и више од 250 речи.

Таблица 5. Лествица за оцењивање састава

	ИЗВРШЕЊЕ ЗАДАТКА	КОХЕРЕНЦИЈА И КОХЕЗИЈА	ВОКАБУЛАР	ГРАМАТИКА
5	<ul style="list-style-type: none"> • Сви делови задане теме су довољно опширно разрађени. • Главне су мисли релевантне, њихова је потврда јасна и релевантна; закључци су оправдани. • У потпуности прикладан облик текста. 	<ul style="list-style-type: none"> • След мисли је јасан. • Делотворна употреба различитих кохезивних средстава. 	<ul style="list-style-type: none"> • Широки распон вокабулара за задатак. • Појављују се погрешке у употреби/облику/правопису, али не утичу на лако разумевање текста. 	<ul style="list-style-type: none"> • Широки распон структура за задатак. • Појављују се погрешке у употреби/облику, али не утичу на лако разумевање текста.
4,5				
4	<ul style="list-style-type: none"> • Сви су делови задане теме разрађени, али један део недовољно опширно. • Главне мисли су релевантне, али неким недостацима довољна потврда; закључци нису увек јасни или оправдани. • Врло мала одступања од прикладног облика текста 	<ul style="list-style-type: none"> • След мисли је у глобалу јасан, али постоји понека логичка неповезаност. • Добра употреба различитих кохезивних средстава 	<ul style="list-style-type: none"> • Добар распон вокабулара за задатак. • Погрешке у употреби/облику/правопису понекад утичу на лако разумевање текста. 	<ul style="list-style-type: none"> • Добар распон структура за задатак. • Погрешке у употреби/облику понекад утичу на лако разумевање текста.
3,5				
3	<ul style="list-style-type: none"> • Један део задане теме није уопште разрађен. • Главне мисли су релевантне, али је потврда недовољна, ирелевантна или се понавља; нејасни закључци. • Делимично прикладан облик текста. 	<ul style="list-style-type: none"> • След мисли је глобално раздељив упркос одступањима од логичког редоследа. • Ограничена употреба кохезивних средстава. 	<ul style="list-style-type: none"> • Довољан распон вокабулара за задатак. • Погрешке у употреби/облику/правопису узрокују тешкоће у разумевању, али се порука може разумети. 	<ul style="list-style-type: none"> • Приступник углавном користи једноставне структуре, уз повремену покушај употребе сложених структура. • Погрешке у употреби/облику узрокују тешкоће у разумевању, али се порука ипак може разумети уз уложени труд.

2,5				
2	<ul style="list-style-type: none"> • Два дела задане теме нису уопште разрађена или су сви делови задане теме минимално разрађени. • Главне мисли су нејасне, већином ирелевантне или се понављају или им недостаје потврда; закључци су већином ирелевантни. • Великим делом неприкладан облик текста. 	<ul style="list-style-type: none"> • След мисли глобално није јасан упркос покушајима ученика да га организује. • Слаба употреба само једноставних кохезивних средстава. 	<ul style="list-style-type: none"> • Недовољан распон вокабулара за задану тему или се великим делом не односи на задатак. • Погрешке у употреби/ облику/ правопису понекад онемогућују разумевање. 	<ul style="list-style-type: none"> • Приступник користи једноставне структуре или распон структура не одговара задатку. • Погрешке у употреби/ облику понекад онемогућују разумевање.
1,5				
1	<ul style="list-style-type: none"> • Један је део задане теме минимално разрађен. • Неприкладан облик текста • Текст се тек дотиче задане теме: главне мисли су ирелевантне; нема релевантних закључака. 	<ul style="list-style-type: none"> • След мисли није раздељив. • Кохезивна средства се готово не користе. 	<ul style="list-style-type: none"> • Распон вокабулара је врло ограничен или се не односи на задатак. • Погрешке у употреби/ облику/ правопису углавном онемогућују разумевање. 	<ul style="list-style-type: none"> • Распон структура је врло ограничен или се не односи на задатак. • Погрешке у употреби/ облику углавном онемогућују разумевање.
0	Текст има мање од 70 речи.			

1.5.3. Вредновање испитне целине Слушања

Бодови: Свако питање доноси један бод. Испитна целина Слушања доноси укупно **25** бодова.

Ако приступник на питање у којем се тражи само један одговор означити више од једног решења, неће му се признати ни једно решење као тачан одговор.

Део испитне целине у целом испиту: 1/3

1.6. Примери задатака с детаљним појашњењем

У овом су поглављу примери различитих врста задатака . Уз сваки пример задатка наведено је шта се испитује, тачан одговор те начин бодовања.

⁷ За сваку врсту задатака дан је пример, без обзира на испитне целине. Примери и специфичности задатака у појединим испитним целинама могу се погледати у огледном примеру теста.

1.6.1. Примери задатака повезивања⁸

Lesen Sie die Aussagen und die Texte zum Thema "Mobbing in der Schule" und entscheiden Sie, welche Aussage (A–K) zu welchem Text (0–8) passt. Passen Sie auf, zwei Aussagen bleiben übrig.

(0) ist ein Beispiel für Sie. Markieren Sie die richtige Antwort auf dem Antwortbogen.

AUSSAGEN

A	Psychoterror und Gewalt nehmen an den Schulen zu.
B	Die Folgen von Mobbing sind emotionale, körperliche und soziale Beschwerden, die sich erst später zeigen.
C	Wichtig ist es, sich stark zu zeigen und Kampfsportarten einzusetzen.
D	Gemobbt werden oft solche Schüler, die sich von anderen unterscheiden.
E	Wichtig ist es, sich nicht provozieren zu lassen und sich jemandem rechtzeitig anzuvertrauen.
F	Enttäuschung und Misserfolg sind häufig Ursachen, warum ein Schüler anderen gegenüber Macht demonstrieren will.
G	Die Schulen sollen durch mehr Sport, Spiel und Bastelangebote schülerfreundlicher werden.
H	Die Lehrer sollten gemeinsam mit älteren Schülern die Aufsicht übernehmen und dafür sorgen, dass es nicht zu Gewalt kommt.
I	Die Schüler sollten lernen, zu diskutieren, sich zu einigen und sich vor Gewalt zu schützen.
J	Die gemobbteten Schüler sollten ihre Eltern und ältere Geschwister um Hilfe bitten.
K	Die Schüler sollten sich anhand von Beispielen des aggressiven Verhaltens mit diesem Thema kritisch auseinandersetzen.

Mobbing in der Schule

Mit Mobbing bezeichnet man den gezielten Psychoterror und Gewalt gegenüber einer bestimmten Person, das systematisch wiederholte Schikanieren von Einzelnen über einen längeren Zeitraum hinweg.

⁸ Пример задатака преузет је из испитне целине Читања.

0	1
Nach einer neuen Studie gibt es in den Schulklassen immer mehr Mobbing-Opfer. Im Durchschnitt ist jeder siebte Schüler als Opfer oder Täter in ein Mobbingproblem verwickelt, heißt es in einer Untersuchung der Universität München, die vor kurzem bei einer Fachtagung der Aktion Jugendschutz (ajs) in Stuttgart zitiert wurde.	Was kann gegen Mobbing in den Schulen gemacht werden? In den Klassen sollen Strategien gegen Schülerschikane geübt werden. In Rollenspielen kann man beispielsweise lernen, wie man Konflikte mit Worten löst und welche Kompromisse möglich sind. Im Sportunterricht werden Schüler mit Kampftechniken wie Judo vertraut gemacht, um sich schützen zu können.
2	3
In der Regel sind es Schüler und Schülerinnen, die sich in irgendeiner Weise von der restlichen Masse abheben. Entweder sind sie neu in der Klasse, tragen Brille, sprechen einen anderen Dialekt oder ziehensich altmodisch an. Sie fallen einfach auf, was als Provokation bereits genügt. Und schon sind sie Opfer und werden von der größeren Zahl der Schüler – oder zumindest einem Teil davon – gehetzt.	Fühlen sich die Schüler in der Schule wohl und wie zu Hause, sind sie weniger aggressiv. Darum soll man neue Freizeitmöglichkeiten anbieten. Tischtennis- und Billardtische, Fitnessräume, Töpfer-Werkstätten, Schüler-Cafes, oder sogar einen Teil vom Pausenhof für Ballspiele nutzen.
4	5
Mit der Zeit werden die Opfer krank! Oft erst nach Jahren. Oft im Geheimen. Meistens mit Schäden, die nie wieder vergehen ... Irgendwann fällt einem mitfühlenden Freund oder Lehrer dann auf, dass Lisa "bei jeder Kleinigkeit weint" und öfter Kopf- und Bauchschmerzen hat, dass Axel "dauernd fehlt", dass Maria "in diesem Jahr fünf Kilo weniger hat als im Vorjahr" und dass Robert "nur noch nicht genügend schreibt".	In kleinen Gruppen soll man über die Ursachen diskutieren. Zu diesem Zweck können sich Lehrer und Schüler zusammen unterschiedliche Filme über Jugendbanden ansehen und deren Verhalten kritisieren. Hier merken die Schüler oft selbst, dass schlechte Beispiele aus Filmen ihr eigenes Verhalten negativ beeinflussen.
6	7
Kontrollen während der Pausen sollen die Sicherheit der Schüler garantieren. Diese Kontrollen werden sowohl von den Lehrern als auch von den Schülern selbst durchgeführt. Außerdem übernehmen ältere Schüler als Tutoren die Verantwortung für jüngere. Das gibt den Kleinen Sicherheit, den großen Selbstbewusstsein.	Der meiste Grund dafür, dass Schüler gewalttätig werden, liegt vor allem in der Frustration. Schwierigkeiten in der Schule, Probleme mit den Eltern oder Angst vor den anderen lassen Kinder und Jugendliche aggressiv werden. Um ihre Schwäche nicht zu zeigen, spielen sie dann gern den starken Mann. Und "Mann" ist hier wörtlich gemeint, denn 90% der aggressiven Kinder im Schulalter sind Jungen.
8	
Wer das Gefühl hat, gemobbt zu werden, sollte unbedingt gleich darüber sprechen (mit Eltern, Lehrern, Mitschülern). Auf Kränkungen, Provokationen und Unterstellungen so cool wie möglich reagieren. Sich nicht (!) in die Verteidigung drängen lassen! Wenn gar nichts geht: Ein Klassen- oder Schulwechsel ist eine Notmaßnahme, die aber Wunder wirken kann.	

ТАЧНИ ОДГОВОРИ: 1 I, 2 D, 3 G, 4 B, 5 K, 6 H, 7 F, 8 E

ИСПИТИВАНА ПОДВЕШТИНА: разумевање главних мисли/специфичних информација

БОДОВАЊЕ: 1 бод – сваки тачан одговор (укупно 8 бодова)

0 бодова – нетачан одговор или уколико се обележи више одговора за сваки задатак

1.6.2. Примери задатака вишеструког избора⁹

Lesen Sie das Interview mit Johnny Depp, einem der erfolgreichsten Schauspielern und entscheiden Sie, welche von den Aussagen **A**, **B**, **C** oder **D** richtig ist. Es gibt nur eine richtige Lösung. **(0)** ist ein Beispiel für Sie. Markieren Sie die richtige Antwort auf dem Antwortbogen.

Klappe auf: Johnny Depp

Das ist die Handlung des Films "Fluch der Karibik": Will (Orlando Bloom) und Elizabeth (Keira Knightley) wollen heiraten, aber zuerst hat Piratenkapitän Jack Sparrow (Johnny Depp) mit seinem Widersacher Davy Jones (Bill Nighy) eine alte Rechnung zu begleichen.

TOPIC: Wie fühlt es sich an, zum zweiten Mal Captain Jack Sparrow zu sein?

Johnny Depp: Toll, Mann! Es gibt nichts Besseres.

TOPIC: Du hast bisher noch nie in Fortsetzungen gespielt.

Johnny Depp: Stimmt. Aber hier bot es sich einfach an. Wenn ein Film von so vielen Zuschauern gesehen wird, dann darf man einfach nicht zögern. Vor allem, wenn es das gleiche Team ist, das den zweiten Film macht. Man kennt sich bereits, man ist nicht mehr so nervös – das hat schon was für sich.

TOPIC: Und wie man ja weiß, wird es einen dritten Teil geben.

Johnny Depp: Ja, wir haben gleichzeitig einen dritten Film gedreht, der vielleicht im nächsten Jahr herauskommt. Was danach kommt, weiß ich nicht.

TOPIC: Was kannst du uns sonst noch über den dritten Teil sagen?

Johnny Depp: Überhaupt nichts, denn ich bin zum Schweigen verpflichtet.

TOPIC: Ist es nicht ungewöhnlich, zwei Filme gleichzeitig zu drehen?

Johnny Depp: Ungewöhnlich schon, aber verständlich, wenn man an die Organisation denkt. Die Schauspieler sind alle beisammen, man kann die gleichen Sets und Drehorte verwenden. Auf diese Weise sparen die Produzenten eine Menge Geld.

TOPIC: Welche Szene war besonders gefährlich?

Johnny Depp: Die Szene, auf der Orlando und ich auf einem Mühlenrad sind, das sich selbstständig macht und losrollt. Da ist natürlich auch Computeranimation mit dabei, aber wir waren wirklich auf dem Rad, und es war verdammt hoch, sechs Meter oder mehr. Ein Mordsapparat.

TOPIC: Du bist als sensibler Schauspieler bekannt, der sich zu Außenseiterrollen hingezogen fühlt. Wie passt ein Blockbuster wie "Fluch der Karibik" zu deinen Prinzipien?

Johnny Depp: Nun sag es doch offen – du willst wissen, ob ich mich an den Kommerzfilm verkauft habe.

⁹ Примери задатака преузети су из испитне целине Читања.

Die Antwort ist nein. Ich mache Filme nicht des Geldes wegen. Dass "Fluch der Karibik" ein solcher Erfolg werden würde, hatte niemand erwartet, am allerwenigsten ich.

TOPIC: Nicht nur das. Der Film hat dich zum Superstar gemacht.

Johnny Depp: Was immer das heißen mag. Ich sehe es aus einer ganz anderen Sicht. Seit "Karibik" werde ich auf der Straße von Kindern erkannt, die zu ihren Eltern sagen: "Guck mal, da ist Captain Jack Sparrow." Und die Eltern sagen zu mir: "Ich fand Sie schon in 'Benny & Joon' und als 'Edward mit den Scherenhänden' gut". Das zeigt mir, dass ein Blockbuster wie "Karibik" den kleinen Filmen wieder neues Leben einhauchen kann, und dafür bin ich dankbar.

TOPIC: Es ist gut möglich, dass Captain Jack die Rolle wird, mit der dich spätere Generationen identifizieren werden. Wäre dir das peinlich?

Johnny Depp: Warum sollte es? Captain Jack ist eine herrliche Rolle und ich habe selten so viel Spaß gehabt. Aber es wäre schön, wenn sich die Leute daran erinnern würden, dass ich auch noch ein paar andere Filme gemacht habe.

0. Was kommt im Film vor?

A. Davy Jones will seine Rechnung nicht bezahlen.

B. Davy Jones und Jack Sparrow sind Gegner.

C. Piratenkapitän Jack Sparrow hat bei Davy Jones Schulden.

D. Piratenkapitän Jack Sparrow will die Ehe von Will und Elizabeth verhindern.

1 Zum zweiten Mal Captain Jack Sparrow zu sein, ist für Johnny Depp

A. besser als beim ersten Mal.

B. ein super Gefühl.

C. ein wenig verrückt.

D. manchmal langweilig.

2 Johnny Depp spielt erstmals in einer Fortsetzung mit, weil

A. er das einmal ausprobieren wollte.

B. ihm das Team so gut gefallen hat.

C. der erste Teil des Films so erfolgreich war.

D. sie von Anfang an geplant war.

3 Über den dritten Teil des Films

A. darf Johnny Depp nichts sagen.

B. möchte Johnny Depp nichts sagen.

- C. will Johnny Depp nichts sagen.
- D. wird sich Johnny Depp in einem anderen Interview äußern.

4 Dass man zwei Filme gleichzeitig dreht,

- A. ist billiger.
- B. ist für das Team sehr anstrengend.
- C. ist schwer zu organisieren.
- D. kommt häufiger vor.

5 Zu der Szene auf dem Mühlenrad sagt Johnny Depp, dass sie

- A. gefährlich war, weil man aus 6 Metern Höhe herunterspringen musste.
- B. nur für Orlando gefährlich war.
- C. sehr schwierig, aber wegen der Computeranimation nicht gefährlich war.
- D. trotz der Computeranimation gefährlich war.

6 Der Interviewer meint, dass Johnny Depp

- A. früher immer ein sensibler Schauspieler war.
- B. in seiner Rolle als Captain Jack ein sensibler Schauspieler ist.
- C. schon in zahlreichen Blockbustern mitgespielt hat.
- D. seinen Prinzipien im "Fluch der Karibik" treu bleibt.

7 Johnny Depp behauptet von sich, dass er

- A. ein Superstar werden wollte.
- B. eine Außenseiterrollen mehr spielen möchte.
- C. nicht so sehr auf seine Gage achtet.
- D. sich an den Kommerzfilm verkauft hat.

8 Johnny Depp ist dankbar, weil

- A. er endlich ein Superstar ist.
- B. ihn jetzt so viele Fans gut finden.

- C. man ihm viel interessantere Angebote macht.
- D. seine alten Filme jetzt wieder interessant sind.

9 Für Johnny Depp ist es wichtig, dass er

- A. auch wegen seiner anderen Filme anerkannt wird.
- B. in "Fluch der Karibik" seine Fähigkeiten als Schauspieler zeigen konnte.
- C. nicht mit der Rolle des Captain Jack Sparrow identifiziert wird.
- D. sich selbst mit der Rolle des Captain Jack Sparrow identifiziert hat.

ТАЧНИ ОДГОВОРИ: 1 B, 2 C, 3 A, 4 A, 5 D, 6 A, 7 C, 8 D, 9 A

ИСПИТИВАНА ПОДВЕШТИНА: разумевање специфичних информација/појединости у тексту

БОДОВАЊЕ: 1 бод – сваки тачан одговор (укупно 9 бодова)

0 бодова – нетачан одговор или уколико се обележи више одговора за сваки задатак

1.6.3. Пример задатака допуњавања¹⁰

Lesen Sie den folgenden Text. Ergänzen sie den Text (1–8) mit jeweils einem passenden Wort. (0) ist ein Beispiel für Sie. Schreiben Sie die richtige Antwort auf den Antwortbogen ab.

Vom Reiz des Deutschen

Vladimir Kaminer ist ein deutscher Schriftsteller und Kolumnist russisch-jüdischer Herkunft. Kaminer schreibt alle seine Texte in deutscher Sprache und nicht in seiner Muttersprache Russisch. Der folgende Text ist ein Abschnitt aus seinem Text **Vom Reiz des Deutschen**.

Oft kommt es vor, dass ich von Schulklassen eingeladen werde. Nach der Lesung stellen mir die Schüler Fragen – nie wollen sie Näheres (0) über den Inhalt meiner Geschichten wissen, sondern immer nur, was ich im Jahr damit verdiene und wie ich das ganze Geld ausbebe. Einige wenige fragen mich auch, (1) _____ ich auf Deutsch träume, und versuchen, eine Verbindung zwischen mir und der deutschen Sprache herzustellen. "Warum schreiben Sie auf Deutsch?", fragen sie mich während (2) _____ Lesungen und in ihren Briefen. "Haben sie schon in Moskau in der Schule Deutsch gelernt? Sprechen ihre Kinder Deutsch? Was lieben sie (3) _____ der deutschen Sprache?" Ich verteidige mich mit aller Kraft. "Nein, ich habe Deutsch nicht in der Schule gelernt, sondern nur hier – aus Not", erkläre ich. Als Schriftsteller und Journalist (4) _____ ich an einem großen Lesepublikum interessiert, habe aber den Übersetzern immer misstraut. Und in Deutschland bleibt trotz aller Einwanderung Deutsch noch immer mit Abstand die einzige Sprache, die von den meisten verstanden und gelesen (5) _____. Ein Sprachkünstler bin ich nie gewesen, für mich ist die Sprache nur ein Werkzeug, ein Hammer, (6) _____ hilft, um Verständigungsbrücken zu anderen (7) _____ schlagen. Der Umgang mit der Sprache kann unterschiedlich sein. So wie die Musiker ihre Gitarren auch sehr unterschiedlich quälen – der eine kann mit zwölf Fingern und der Nase darauf spielen, der andere haut mit der Faust drauf. Wenn er aber tatsächlich etwas zu sagen (8) _____, kann er mit zwei Akkorden Begeisterung beim Publikum hervorrufen. Selbst die verdorbensten Musikkritiker schütteln dann die Köpfe und sagen: Diese zwei Akkorde sind zwar total abgenutzt und belanglos, aber wie der Kerl auf die Saiten haut, das ist doch bemerkenswert – ein großer Musiker.

ТАЧНИ ОДГОВОРИ:

(1) ob/wie/wann, (2) der/meiner, (3) an, (4) war/bin (5) wird, (6) der/ welcher, (7) zu, (8) hat/weiß

ИСПИТИВАНА ПОДВЕШТИНА: препознавање и употреба прикладних граматичких структура и/или лексичких јединица у тексту

БОДОВАЊЕ: 1 бод – сваки тачан одговор (укупно 8 бодова)

0 бодова – нетачан одговор

¹⁰ Примери задатака преузети су из испитне целине Читања.

1.6.4. Пример задатка есејског типа¹¹

Тема

Schreiben Sie einen Aufsatz zum Thema **“Jugendliche und Computer”** mit Einleitung, Haupt- und Schlussteil.

Gehen Sie im Hauptteil auf folgende Punkte ein:

1. Welche Rolle spielen Computer im heutigen Schulleben der Jugendlichen?
2. Was sind Vor- und Nachteile des Computers im Schulleben?
3. Warum ist der Computer der Freund/Feind des Schülers?

Schreiben Sie 200–250 Wörter. Eine geringere Wortzahl führt zu Punktabzügen.

Die maximale Wortzahl ist nicht begrenzt.

БОДОВАЊЕ: према лествици за оцењиваче¹², укупно 20 бодова.

¹¹ Пример задатка преузет је из испитне целине Писања.

¹² в. поглавље Опис бодовања и додатно појашњење објављено уз огледни пример теста

2. ОСНОВНИ НИВО ИСПИТА

2.1. Подручја испитивања

Државном матуrom из Немачког језика на основном нивоу проверава се комуникацијска језичка компетенција у слушању, читању и писању према наставном плану и програму с најмањом сатницом у четворогодишњим средњошколским програмима.

Према томе, испит из Немачког језика састоји се од трију испитних целина: **Читање**, **Писање** и **Слушање**. Вештина говорења неће се из техничких разлога проверавати на државној матури у школској години 2010./2011.

2.2. Образовни исходи

У овом су поглављу за свако подручје испитивања наведени образовни исходи према наставном плану и програму с најмањом сатницом у четворогодишњим средњошколским програмима и нивоу А2 ЗЕРОЈ–а.

2.2.1. Читање

Циљ је ове испитне целине проверити приступникову способност самосталног читања с разумевањем разноврсних аутентичних или у мањој мери прилагођених текстова.

Будући да читање с разумевањем подразумева схватање лексичког, морфолошког, синтаксичког, семантичког и прагматичког система писаног текста, циљ је ове испитне целине проверити располаже ли приступник потребним знањима и способностима из наведених подручја на рецептивном и продуктивном нивоу.

Образовни исходи

Према наставном плану и програму за општеобразовне предмете у средњим школама те према А2 нивоу ЗЕРОЈ–а (2005:67фф.) приступник може:

- разумети кратке, једноставне текстове који садржавају најучесталији вокабулар
- разумети кратке, једноставне текстове о познатим темама и текстове конкретног садржаја у којима се користи уобичајени свакодневни вокабулар
- пронаћи специфичне информације у једноставним текстовима са којима се сусреће, попут писама, брошура и кратких чланака који описују догађаје.

Шта се испитује?

С обзиром на наведене образовне исходе у овој испитној целини испитује се може ли приступник:

- разумети главне мисли/поруке у тексту
- пронаћи одређене специфичне информације
- разумети појединости у тексту, основна и имплицитна значења
- препознати и у реченицама прикладно употребити одређене лексичке јединице
- препознати и у реченицама прикладно употребити одређене граматичке структуре.

2.2.2. Писање

Циљ је ове испитне целине проверити приступникову способност прикладног и тачног изражавања у писаним облицима језичких активности које се предузимају са сврхом испуњавања комуникацијских циљева дефинисаних у задатку.

Образовни исходи

Према наставном плану и програму за општеобразовне предмете у средњим школама те према А2 нивоу ЗЕРОЈ–а (2005:71ф.) приступник може:

- написати низ једноставних израза и реченица повезаних једноставним везницима попут 'und', 'aber' и 'weil'
- смислено повезаним реченицама писати о свакодневним појавностима из својег окружења, нпр. о људима, местима, образовном искуству и слично
- написати врло кратак и једноставан опис одређених догађаја, прошлих активности и личних искустава
- користити уски избор основног вокабулара потребан за сналажење у свакодневним ситуацијама
- користити неке једноставне структуре исправно при чему још увек прави основне погрешке, нпр. често заборавља на правилан редослед речи у реченици, прави погрешке при коњугирању глагола, деκлинацији именица и слично, али је упркос томе обично јасно шта жели рећи.

Шта се испитује?

С обзиром на наведене образовне исходе у овој испитној целини испитује се може ли приступник:

- употребити језичке изразе примерене текстовној врсти, комуникацијској сврси и односу између писца и читаоца
- у складу с текстовном врстом организовати реченице у тексту смислено и логички те притом употребити једноставна кохезивна средства
- обликовати разумљив текст.

2.2.3. Слушање

У овој испитној целини проверава се приступникова способност глобалног и селективног разумевања слушаног текста изговореног разговетним стандардним језиком.

Образовни исходи

Према наставном плану и програму за општеобразовне предмете у средњим школама те према А2 нивоу ЗЕРОЈ–а (2005:62фф.) приступник може:

- разумети фразе и изразе који се односе на подручја од непосредног интереса (нпр. основни подаци о њему, његовој породици, његовој непосредној околини, школи и сл.) ако се говори полако и јасно
- препознати тему разговора који се води у његовој присутности ако се говори полако и јасно
- разумети основни смисао кратких, јасних и једноставних порука, обавештења и упозорења
- разумети и извући битне информације из кратких, снимљених текстова који се баве предвидивим свакодневним темама ако су изнесени полако и јасно.

Шта се испитује?

С обзиром на наведене образовне исходе у овој испитној целини испитује се може ли приступник разумети:

- тему текста, главне мисли/поруке у тексту
- одређене специфичне информације у тексту.

2.3. Структура испита

Испит из Немачког језика на основном нивоу састоји се од трију испитних целина. Првом целином испитује се **читање с разумевањем**, другом **писање**, а трећом **слушање с разумевањем**. У тексту који следи детаљно је описана структура сваке испитне целине.

2.3.1. Читање

Ова испитна целина састоји се од 5 'гроздова' задатака везаних уз различите текстове.

Текстовне врсте

Текстовне врсте чине разни облици монолошких и дијалогских кратких текстова у писаном облику попут краћих информативних текстова (обавештења, порука, упутстава, упозорења итд.), краћих чланака, личних писама, сажетака, састава, интервјуа и слично.

Текстови су аутентични (или у мањој мери промењени), што значи да су преузети из разних аутентичних извора као што су новине, часописи, књиге, брошуре, интернет итд. Тематски су блиски добу, искуствима и интересима ученика¹³.

¹³ в. попис тема у поглављу Додаци

Садржајно и структурно су јасни, посебно текстови на темељу којих се проверава граматичка и лексичка компетенција ученика. У језичком су смислу прикладни описаном нивоу. Могу, међутим, садржавати речи и изразе чије се познавање не тражи на том нивоу, али само уколико те речи и изрази нису кључни за разумевање текста и успешно решавање задатка. Текстови садрже око 1000 речи.

Структура ове испитне целине приказана је у табели 1.

За сваку испитивану подвештину наведено је којом ће се врстом задатака испитивати, на којој врсти текстова те колико је задатака везано уз тај текст.

Таблица 1. Структура испитне целине Читања

	ИСПИТИВАНЕ ПОДВЕШТИНЕ	ВРСТЕ ЗАДАТАКА	ТЕКСТОВНЕ ВРСТЕ	БРОЈ ЗАДАТАКА
1.	разумевање теме текста, главних мисли/порука	задачи повезивања	6 кратких информативних текстова (порука, обавештења и сл.)	6
2.	разумевање специфичних информација	задачи вишеструког избора	6 кратких информативних текстова или 1 чланак	6
3.	детаљно разумевање: разумевање појединости у тексту, основног и имплицитног значења	задачи повезивања, задачи вишеструког избора или задачи допуњавања	интервју, разговор или чланак	6
4.	детаљно разумевање: препознавање прикладних лексичких јединица	задачи вишеструког избора или задачи повезивања	кратки информативни текст, лично писмо и сл.	6
5.	детаљно разумевање: препознавање и/или употреба прикладних и тачних граматичких и/или лексичких структура	задачи вишеструког избора или задачи допуњавања	кратки информативни текст, лично писмо и сл.	6

2.3.2. Писање

Приступници ће добити задатак у којем треба да напишу кратки текст (нпр. лично писмо, mail и слично) дужине од **60 до 80** речи:

- помоћу садржајних одредница за писање (натукница или питања) и/или
- помоћу вербалног предлошка (нпр. поруке, писма, огласа и сл.).

Садржајне одреднице (натукнице или питања) за писање односе се на делове теме о којој приступник треба да пише, а вербални предлошак подстицај је за размишљање и/или језичка помоћ при разради теме.

У упутству за писање прецизира се комуникацијска ситуација, текстовна врста, тема, потенцијални читалац и однос аутора текста и читаоца. Задатак је у складу с темама¹⁴.

Таблица 2. Структура испитне целине Писања

	ИСПИТИВАНЕ ПОДВЕШТИНЕ	ВРСТА ЗАДАТКА	БРОЈ ЗАДАТАКА	БРОЈ БОДОВА
1.	извршење задатка и употреба језика	састав од 60 до 80 речи	1	20

2.3.3. Слушање

Ова испитна целина састоји се од 4 ‘грозда’ задатака везаних уз различите звучне текстове.

Текстовне врсте

Текстовне врсте чине разни облици кратких монолошких и дијалошких текстова као што су, на пример, поруке и обавештења, кратке приче и описи, кратки разговори и слично.

Текстови су аутентични или мало прилагођени. Говоре их један или више изворних говорника стандардним немачким језиком. Тематски су блиски циљаној доброј скупини ученика, а говоре о предвидивим свакодневним темама¹⁵.

У језичком су смислу прикладни описаном језичком нивоу. Могу, међутим, садржавати речи и изразе чије се познавање не тражи на том нивоу, али само уколико те речи и изрази нису кључни за разумевање текста и успешно решавање задатка.

Структура ове испитне целине приказана је у табlici 3.

За сваку испитивану подвештину наведено је којом ће се врстом задатака испитивати, на каквој врсти текста те колико је задатака везано уз те текстове.

¹⁴ в. попис тема у поглављу Додаци

¹⁵ в. попис тема у поглављу Додаци

Таблица 3. Структура испитне целине Слушања

	ИСПИТИВАНЕ ПОДВЕШТИНЕ	ВРСТЕ ЗАДАТАКА	ТЕКСТОВНЕ ВРСТЕ	БРОЈ ЗАДАТАКА
1.	разумевање теме текста, главне мисли/поруке	задачи повезивања	5 кратких текстова (нпр. порука, обавештења и сл.)	5
2.	разумевање специфичних информација	задачи вишеструког избора	5 кратких разговора	5
3.	разумевање специфичних информација	задачи вишеструког избора	1 разговор	5
4.	разумевање специфичних информација	задачи вишеструког избора	1 прича, опис или обавештење	5

2.4. Технички опис испита

2.4.1. Трајање испита

Испит из Немачког језика је писани и траје укупно **130 минута**.

Испитне целине **Читања** и Писања проводе се временски одвојено од испитне целине Слушања. За решавање испитне целине **Читања** и испитне целине Писања предвиђено је **100 минута**.

Испитна целина Слушања траје приближно **30 минута** укључујући и време предвиђено за препис одговора на лист за одговоре.

Временик провођења биће објављен у Водичу кроз државну матуру те на мрежним страницама Националног центра за вањско вредновање образовања (www.ncvvo.hr).

2.4.2. Изглед теста и начин решавања

Читање и Писање

Приступници добивају коверту у којој је испитна књижица, лист за одговоре, лист за оцењиваче те лист за концепт. У испитној књижици су текстови и задаци којима се испитује разумевање текста читањем и задатак есејског типа којем се проверава писана продукција приступника. Од приступника се очекује да пажљиво прочитају упутства која ће следити током решавања теста. Читање ових упутстава је битно јер је у њима означен и начин обележавања, односно уписивања тачних одговора. Задатке повезивања и задатке вишеструког избора у испитној целини **Читања** приступници решавају означавањем слова тачних одговора међу понуђеним. Слова тачних одговора означају се знаком X. Уколико у задацима приступник означи више од једног одговора, задатак ће се бодовати с 0 (нула) бодова без обзира на то што је међу означеним и тачан одговор.

Задатке допуњавања у испитној целини **Читања** приступници решавају уписивањем речи на предвиђено место које је означено у упутству. Простор с означеним бројем бодова попуњава оцењивач.

За решавање задатка продуженог одговора (писање поруке) приступници могу користити лист за концепт, али на крају морају одговор читљиво преписати на лист за уредно писање.

Слушање

Приступници добивају коверту у којој је испитна књижица и лист за одговоре. Од приступника се очекује да пажљиво прочитају упутства које ће следити током решавања теста. Читање ових упутстава је битно јер је у њима означен и начин обележавања тачних одговора.

Провођење испитне целине Слушања¹⁶

- Решавање овог дела испита траје око 25 минута укључујући време за препис одговора на лист за одговоре.
- Прије слушања текста, приступници читају упутства за решавање задатка и питања у задатку.
- Сваки се текст слуша два пута.
- Док слушају, приступници пишу одговоре у испитну књижицу, а на крају имају 6 минута да их препишу на лист за одговоре.

Задатке повезивања и задатке вишеструког избора у испитној целини Слушања приступници

¹⁶ Након што дежурни наставник прочита упутства за ову испитну целину, пушта аудио – снимку и не зауставља је до краја провођења ове испитне целине. Снимљена су сва упутства за решавање задатака, све предвиђене паузе за читање задатака и упутства за решавање задатака, као и сви текстови за прво и поновљено слушање.

решавају означавањем слова тачних одговора међу понуђеним. Слова тачних одговора означају се знаком Х. Уколико у задацима приступник означи више од једног одговора, задатак ће се бодовати с 0 (нула) бодова без обзира на то што је међу означеним и тачан одговор.

2.4.3. Прибор

Током писања испита из Немачког језика на основном нивоу допуштено је користити хемијску оловку плаве или црне боје. Ни у једном делу испита приступницима неће бити допуштено користити речник.

2.5. Опис бодовања

Успешност приступника на испиту одређује се тако да остварени бодови у свакој од трију целина у укупном резултату суделују с одређеним делом.

Делови испитних целина у укупном успеху на испиту приказани су у табелици 4.

Таблица 4. Делови испитних целина у испиту

Читање	40%
Писање	30%
Слушање	30%

2.5.1. Вредновање испитне целине Читања

Бодови: Свако питање доноси један бод. Ова испитна целина доноси укупно **30** бодова.

У задатку допуњавања признаваће се само граматички и правописно тачно написана решења, али и граматички и правописно тачни синоними

који одговарају даном контексту. Ако приступник у задацима повезивања и вишеструког избора означи више од једног решења за исто питање, неће му се признати ни једно решење као тачан одговор.

Део испитне целине у целом испиту: 40%

2.5.2. Вредновање испитне целине Писања

Бодови: Ова испитна целина доноси укупно 20 бодова.

Део испитне целине у целом испиту: 30%

Вредновање задатка обављају обучени оцењивачи на темељу припремљене аналитичке лествице за оцењивање која укључује два основна критерија:

1. Извршење задатка

2. Језик.

Наведени се критерији детаљно описују низом описивача.

Лествица за оцењивање задатка приказана је у табlici 5.

Таблица 5. Лествица за оцењивање задатка Писања

БРОЈ БОДОВА	ИЗВРШЕЊЕ ЗАДАТКА	ЈЕЗИК
10	Све три садржајне одреднице су у потпуности разрађене.	Текст је потпуно разумљив упркос могућим мањим погрешкама. Добар распон и употреба вокабулара/структура.
9		
8	Две садржајне одреднице су у потпуности разрађене, а једна делимично.	Текст је лако разумљив упркос погрешкама. Добар распон и употреба вокабулара/структура.
7		
6	Две садржајне одреднице су у потпуности разрађене, а једна је занемарена. Или: Све три садржајне одреднице су делимично разрађене.	Текст је разумљив упркос бројним погрешкама. Довољан распон вокабулара/структура уз делимично прикладну употребу.
5		
4	Једна садржајна одредница је у потпуности разрађена, једна делимично, а једна је занемарена.	Текст је на местима тешко разумљив уз бројне погрешке. Недовољан распон вокабулара/структура уз делимично прикладну употребу.
3		
2	Једна садржајна одредница је у потпуности разрађена, а две су занемарене.	Текст је у целини тешко разумљив уз врло бројне погрешке. Недовољан распон вокабулара/структура уз неприкладну употребу.
1		
0	Садржај текста не односи се ни у једном својем делу на постављени задатак или је текст неразумљив.	

- Максимални број бодова је 20; 10 бодова за извршење задатка и 10 бодова за језик.
- Уколико оцењивач/оцењивачица мисли да је одговор између, на пример, 8 и 6, може доделити 7 бодова.
- Бодови се одузимају ако приступник напише премало речи:
  - за само 40 до 59 речи одузима се 1 бод
  - за мање од 39 речи одузимају се 2 бода.
- Речи се броје по принципу по којем их броји рачунар – речи су одвојене празнинама. Скраћенице се броје као једна реч. У број речи не убрајају се понављања (осим одређеног и неодређеног члана) и лична имена.

2.5.3. Вредновање испитне целине Слушања

Бодови: Свако питање доноси један бод. Ова испитна целина доноси укупно **20** бодова. Ако приступник на питање у којем се тражи само један одговор понуди више од једног решења, не ће му се признати ни једно решење као тачан одговор.

Део испитне целине у целом испиту: 30%

2.6. Примери задатака с детаљним појашњењем

У овом су поглављу примери различитих врста задатака¹⁷. Уз сваки пример задатка наведено је шта се испитује, тачан одговор те начин бодовања.

2.6.1. Примери задатака повезивања¹⁸

Sie hören fünf kurze Texte (1–5) auf einem Anrufbeantworter. Was will die Person? Verbinden Sie die Sätze (A–F) mit den Texten. Ein Satz passt zu keinem Text. Markieren Sie die richtige Antwort auf dem Antwortbogen.

1 _____	A. Ruf mich an.
2 _____	B. Besuch mich.
3 _____	C. Gehen wir aus.
4 _____	D. Warte auf mich.
5 _____	E. Hol mich ab.
_____	F. Schreib mir.

¹⁷ За сваку врсту задатка дан је пример, без обзира на испитне целине. Примери и специфичности задатака у појединим испитним целинама могу се погледати у огледном примеру теста.

¹⁸ Пример задатака преузет је из испитне целине Слушања. Транскрипт звучног записа биће објављен уз огледни пример теста.

Transkript

- Hi. Ich habe zwei Karten für heute Abend reserviert. Ich werde um 8 Uhr vor dem Kino sein, freue mich auf den gemeinsamen Abend. Bis bald.
- Hallo Bernd, liest du denn deine elektronische Post nicht mehr? Ich brauche dringend eine Antwort auf meine E-Mail von gestern!
- Hallo Peter. Der Bus kommt erst um neun Uhr an. Ich werde bestimmt kommen, nur etwas später. Geh bitte nicht ohne mich los. Tschüss.
- Hi, leider kann ich heute nicht mehr ausgehen. Warum kommst du nicht zu mir? Wir können uns einen Film ansehen. Bis dann.
- Ingo, ich muss noch heute Abend mit dir sprechen. Es gibt ein Problem. Meine Telefonnummer weißt du. Danke.

Напомена! Уз задатке којима се проверава слушање с разумевањем неће се наводити решени пример (0).

ТАЧНИ ОДГОВОРИ: 1 C, 2 F, 3 D, 4 B, 5 A

ИСПИТИВАНА ПОДВЕШТИНА: разумевање главних мисли/порука

БОДОВАЊЕ: 1 бод – сви тачни одговори (укупно 5 бодова)

0 бодова – нетачан одговор или уколико се обележи више одговора за свако питање

2.6.2. Примери задатака вишеструког izbora¹⁹

Lesen Sie den Text. Welche Aussage A, B, oder C ist richtig? Es gibt nur eine richtige Lösung. (0) ist ein Beispiel für Sie. Markieren Sie die richtige Antwort auf dem Antwortbogen.

Wie wir essen? Einfach und gut.

In unserer Familie wird nicht einfach nur gegessen, sondern wir essen möglichst immer zusammen, natürlich vor allem am Wochenende und natürlich vor allem zu Mittag. Ein gemeinsames Frühstück ist eher selten, meine Eltern stehen auch samstags und sonntags schon zwischen 6 Uhr und 7 Uhr auf und wir Kinder schlafen bis 9 oder 10 Uhr. Zum Frühstück esse ich am liebsten Marmeladenbrote, Vater isst auch Wurst und Käse, meine Mutter und meine Schwester am liebsten Müsli und wir alle wollen am Sonntag unser weich gekochtes Frühstücksei.

Das Mittagessen gibt es um 13 Uhr, während der Woche um 14 Uhr, wenn wir aus der Schule kommen. Übrigens, bei uns kocht der Vater. Er ist jetzt schon eine ganze Zeit arbeitslos und macht deshalb den Haushalt. Mein Vater bereitet keine Vorspeisen zu. Suppen kennen wir schon seit zwei Jahren nicht mehr. Meistens gibt's was Italienisches: Lasagne, Pizza oder Nudeln mit irgendeiner Soße. Am Sonntag kocht Mutter. Dann gibt es irgend etwas mit Fleisch, manchmal mit Bratkartoffeln und hinterher immer rote Grütze mit Vanillesoße. Und am Abend gibt es dann wieder Brot mit Wurst und Käse dazu Tee und mein Vater macht für meine Mutter die Reste vom Mittagessen warm. Ach ja, das hätte ich fast ganz vergessen. Wir sind natürlich alle irgendwann mal auf Diät. Dann gibt es Reis- oder Obsttage und Salate, Salate, Salate.

Beispiel:

0 Die Familie

A. isst nur während der Woche zusammen

B. isst nie zusammen.

C. isst häufig zusammen.

1 Sonntags

A. sind die Eltern früher als die Kinder wach.

B. stehen alle fast gleichzeitig auf.

C. stehen die Kinder erst zum Mittagessen auf.

¹⁹Примери задатака преузети су из испитне целине Читања.

2 Sonntags essen alle

- A. Wurst und Käse.
- B. Müsli.
- C. ein Ei.

3 Der Vater kocht, weil

- A. er es am besten kann.
- B. er keine Arbeit hat.
- C. seine Frau schlecht kocht.

4 Der Vater kocht gerne

- A. chinesisches.
- B. rote Grütze.
- C. Spaghetti.

5 Am Sonntag gibt es

- A. eine Suppe als Vorspeise.
- B. Fleisch als Hauptspeise.
- C. Schokoladenpudding als Nachspeise.

6 Am Abend

- A. essen alle Reste vom Mittagessen.
- B. isst Mutter Reste vom Mittagessen.
- C. isst Vater Reste vom Mittagessen.

ТАЧНИ ОДГОВОРИ: 1 А, 2 С, 3 В, 4 С, 5 В, 6 В

ИСПИТИВАНА ПОДВЕШТИНА: разумевање специфичних информација

БОДОВАЊЕ: 1 бод – сви тачни одговори (укупно 6 бодова)

0 бодова – нетачан одговор или уколико се обележи више одговора за свако питање

2.6.3. Примери задатака допуњавања²⁰

Lesen Sie und ergänzen Sie die E-Mail. Für jede Frage (1–6) schreiben Sie nur ein Wort als Antwort. (0) ist ein Beispiel für Sie.

Schreiben Sie die richtigen Antworten auf den Antwortbogen ab.

Hallo Daniel,

Was ist los mit dir? Warum meldest du (0) dich nicht? Spielst du immer noch in deiner Band? Bei mir (1) _____ es einiges zu erzählen. Ich mache jetzt in der Gruppe "Junge Autoren" mit. Wir schreiben Gedichte und kurze Texte. Es (2) _____ wirklich Spaß. Dann lesen wir unsere Texte vor und alle sagen ihre Meinung dazu. Am letzten Samstag (3) _____ wir durch unseren Park spazieren gegangen und danach (4) _____ wir Gedichte zum Thema "Frühling" geschrieben. Alle waren von meinen Texten begeistert, besonders Mia. Du weißt doch, (5) _____ ich sie sehr nett finde. Meine Gedichte findest du unter www.thom-bern.com. Willst du sie lesen? Es interessiert mich, ob sie (6) _____ gefallen. Melde dich bald.

Tschüss

dein Thomas

ТАЧНИ ОДГОВОРИ: (1) gibt, (2) macht, (3) sind, (4) haben, (5) dass, (6) dir

ИСПИТИВАНА ПОДВЕШТИНА: препознавање и/или употреба прикладних и тачних граматичких и/или лексичких структура

БОДОВАЊЕ: 1 бод – сви тачни одговори (укупно 6 бодова)

0 бодова – нетачан одговор

²⁰ Примери задатака преузети су из испитне целине Читања.

2.6.4. Пример задатка продуженог одговора²¹

Lesen Sie den Brief von Ihrem deutschen Freund Max.

München, den 4. März 2008

Hallo,

ich freue mich immer auf deine Briefe. Schreib mir mehr über dein Wochenende.

Wohin gehst du am liebsten am Wochenende?

Was machst du dort?

Mit wem bist du dann zusammen?

Schreib bitte bald zurück, ich bin schon ganz neugierig.

Bis bald

dein Max

Antworten Sie auf diesen Brief.

Schreiben Sie zu jeder Frage mehrere Sätze.

Schreiben Sie 60–80 Wörter.

Wenn Sie weniger Wörter schreiben, bekommen Sie weniger Punkte.

БОДОВАЊЕ: према лествици за оцењивање²², укупно 20 бодова.

²¹ Пример задатка преузет је из испитне целине Писања.

²² в. поглавље Опис бодовања

3. ДОДАЦИ

3.1. Припрема за испит

Наставници би за успешно припремање приступника за испит из Немачког језика требали детаљно проучити испитни каталог.

Приступнике би требало упутити да детаљно проуче Водич за ученике (www.ncvvo.hr). Битно је напоменути да се припрема приступника за испит не разликује значајно од метода и поступака којима се наставници служе у поучавању Немачког језика. Потребно је пронаћи одговарајући однос између активности које су усмерене на поучавање језика и активности које претпостављају добру припремљеност приступника за испит.

У сваком случају, акценат треба стално бити на поучавању јер ће само тако приступник стећи довољан ниво комуникацијске језичке компетенције у немачком језику да би положио испит на жељеном нивоу.

3.1.1. Како припремити приступнике за испитну целину Читања

Током наставног процеса приступници углавном имају доста могућности за развијање способности разумевања текста читањем. Упркос томе, треба их подстицати на самостално читање текстова из разних извора – књига, дневних новина, часописа и интернета који је посебно популаран медиј и доступан већини приступника.

Припрема за овај део испита укључује системско развијање приступникових способности глобалног, селективног и детаљног разумевања текста читањем, освешћивање о процесу читања те поучавање кључним стратегијама решавања

појединих типова задатака.

Системско развијање приступникових способности разумевања читањем на овом нивоу укључује обраду ширег спектра општих и стручних тема као и разних жанрова текстова. Битно је не бавити се искључиво интензивним, него још у већој мери екстензивним читањем које ће приступницима омогућити ширење распона вокабулара и граматичких структура те придонети развијању не само рецептивних, већ и продуктивних вештина.

Важно је варирати врсте задатака за проверу разумевања текста читањем. Осим задатака затвореног типа, који су више заступљени у овом делу испита, приступницима треба давати и задатке отвореног типа.

Расветљавање процеса разумевања прочитаног текста олакшаће приступницима решавање задатака. Тај процес има пуно додирних тачака с процесом слушања. За разумевање текста у целини и решавање задатака уз текст често није потребно разумети сваку реч, израз или чак целу реченицу. У разумевању текста читањем и слушањем пуно може помоћи активирање приступникова тематског и језичког предзнања.

Спознаја да о тексту знају више него што мисле охрабриће их и мотивисати. Да би били у могућности активирати потребна језичка предзнања, потребно је с приступницима увежбавати разумевање непознатих речи помоћу контекста, правила о творби речи те интернационализама, германизама и сл. Познавање организације и структуре текста (структуре одломака, елемената кохезије и кохеренције) такође ће им помоћи у разумевању текста и решавању одређених задатака.

Да би у овом делу испита били још успешнији,

потребно је приступнике упознати са врстама задатака којима се проверава разумевање текста читањем и стратегијама које ће им помоћи да их успешно реше.

За успешно решавање задатака вишеструког избора потребно је приступницима скренути пажњу да прије читања текста прочитају питања и размисле о могућим тачним одговорима, а затим да прочитају текст и у њему потраже потврду о тачности својих претпоставки.

Врло је битно упозорити приступнике да су и ометачи логички повезани са садржајем текста те да им само пажљиво читање текста, нарочито у случају имплицитних значења, може помоћи у избору тачног одговора. Обележавање више од једног одговора у поједином питању неће им донети бодове.

И у задацима повезивања потребно је пажљиво прочитати питања која су у облику изјавних или упитних реченица, израза и сл., а затим потражити у текстовима кључне речи или изразе који повезују питања и текстове.

И овде је нужно обратити пажњу на садржај ометача и њихов број те поцртати кључне речи у тексту на темељу којих приступник мисли да је понуђени одговор и тачан одговор. То приступнику олакшава одабир правог одговора, а и омогућује бржу проверу решења.

За успешно решавање задатка допуњавања потребно је прво прочитати цели текст те посебну пажњу обратити речима/реченицама испред и иза празнине. Након тога треба одлучити која реч по својем значењу и граматичким обележјима најбоље одговара празнини у тексту.

Будући да овај део испита садржи већи број задатака које је потребно решити у заданом

времену, приступници требају водити рачуна о правилној расподели времена за решавање појединих задатака. Не би се смело догодити да се предуго задрже на решавању одређених задатака и на крају не покушају решити преостале задатке. Добро би било да на почетку овог дела испита погледом пређу преко свих задатака и утврде који су им задаци лакши, а који тежи те се прво посвете решавању лакших задатака, што ће их мотивисати за решавање преосталих, тежих задатака. То придноси и уштеди времена.

У случају да ни након вишеструког читања текста или дела текста који, према њиховом мишљењу, садржи одговор на одређено питање нису сигурни шта је тачан одговор, боље је покушати погодити тачно решење, него питање оставити нерешено.

3.1.2. Како припремити приступнике за испитну целину Писања

У овом делу испита приступницима је најважније омогућити да што више и чешће увежбавају писање разних текстовних врста, а посебно оних које се могу појавити у овој целини испита. Но, прије него што се с приступницима почне интензивно вежбати писање разних текстова, потребно је упознати их с процесом писања текста те их поступно водити кроз све етапе тога процеса.

Један од првих корака у процесу писања је разумевање задатка. Приступницима се у томе може помоћи тако да се с њима детаљно проанализирају разни задаци писања помоћу ових питања: Коју врсту текста треба написати? Коме треба писати? О чему треба писати, тј. коју врсту информације треба укључити у текст? Шта све треба навести везано за ту информацију? Колико дугачак треба бити текст?

Приступнике је добро подстакнути да у упутству задатка обележе кључне речи које им пружају одговор на та питања будући да она директно упућују на оно што је у задатку потребно обавити. Необављање дела задатка може значајно умањити њихову успешност у овом делу испита.

Предуслов настанка доброг текста је претходна израда концепта. Приступници углавном нису свесни сврховитости израде концепта текста. У његов значај увериће се тек ако се с њима системски вежба припрема кратког, јасно структурираног концепта који ће садржавати натукнице које се могу лако обликовати у реченице.

Анализа неколико примера текстова насталих на темељу концепта и оних насталих без концепта осветлиће приступницима потребу организовања њихових мисли и идеја прије писања текста.

У наставку је с приступницима корисно вежбати повезивање реченица помоћу одговарајућих кохезивних средстава, обликовање и прикладну разраду одломака у тексту те повезивање одломака у текст. Да би приступници прикладно обликовали и разрадили текст, потребно их је упознати с обележјима различитих текстовних врста (нпр. писма, састава и сл.) које се могу појавити у испиту. Најбољи начин за то је поређење и анализа узорака различитих текстовних врста.

Врло важна етапа у процесу писања је читање текста. Приступници треба да написани текст прво прочитају како би проверили јесу ли логичким редоследом у њега унели све потребне информације/идеје. Након тога текст треба да прочитају још једном како би исправили граматичке, правописне и стилске погрешке.

Током процеса настанка текста, а и након што је обликована завршна верзија текста, приступницима

треба дати повратну информацију о квалитету њихова рада. Повратна информација може се дати у виду коментара или оцена с обзиром на одређене критерије. С тим у вези било би добро приступнике детаљно упознати с критеријима вредновања описаним у испитном каталогу.

Корисно је приступницима ограничити време за решавање задатка током вежбања. Као и у делу испита посвећеном разумевању текста читањем, тако је и овде правилно распоређивање времена један од врло важних чинилаца за успех. Колико ће времена приступнику требати за поједини корак је индивидуално, али би сваки приступник требао постати свестан кључних корака у процесу писања текста – детаљног читања задатка, прикупљања идеја, израде концепта, писања текста, провере написаног текста и преписивања текста те чињенице да вежбом може постићи жељену брзину у писању доброг текста.

3.1.3. Како припремити приступнике за испитну целину Слушања

У правилу, део испита посвећен провери разумевања текста слушањем приступници сматрају тежим делом испита. Могући разлози за ту негативну перцепцију су недовољна количина аудитивних материјала уз одређене уџбенике те уопште слаба изложеност приступника немачком језику у нашој земљи. Међутим, системска и квалитетна припрема приступника може значајно ублажити па и отклонити њихов страх од овог дела испита.

Врло важни елементи припреме приступника за овај део испита су:

- развијање приступникових способности разумевања слушањем

- освешћивање приступника о процесу слушања
- поучавање приступника стратегијама за успешно решавање задатака за проверу разумевања текста слушањем.

Због слабе изваннаставне изложености приступника немачком језику, потребно је у настави Немачког језика ставити већи акценат на примену аудитивних материјала. Са приступницима је потребно обрађивати разноврсне монолошке и дијаложке звучне текстове које говоре изворни говорници стандардним немачким језиком.

Примери таквих текстова и пратећих задатака за проверу разумевања могу се наћи на интернету (www.ncvvo.hr/drzavnamatura/web/public/nacionalni08, www.goethe.de, www.test-daf.de i dr.).

Ако недостаје припремљених аудитивних материјала, увек их је могуће израдити, а у изради, уз колеге, могу помоћи и сами приступници након што их се детаљно упозна с тим шта се испитује (које се подвештине испитују) и како се испитује (којим врстама задатака).

Потребно је слушати текстове са сврхом глобалног, селективног и детаљног разумевања текста.

Уколико приступници нису навикли на слушање различитих говорника, у почетку би требали слушати спорије изговорене текстове, а затим и текстове који су изговорени природним темпом, уз позадинску буку. Приступнике је нужно подстакнути на слушање музике на немачком језику, праћење немачких телевизијских програма и разговор са изворним говорницима немачког језика, било у оквиру њихових школских обавеза, било у слободно време.

Важан чинилац у развијању приступникових способности слушања је освешћивање приступника о процесу слушања. Приступници ће процес

слушања, али и сам процес решавања одређених врста задатака најлакше разумети кроз разговор о томе како су решили одређена питања у задатку. Битно је да у том разговору постану свесни како врло често није потребно разумети сваки глас, слог, сваку реч, фразу или реченицу да би се разумело значење текста као целине. Важније је активирање предзнања о теми те стварање претпоставки о томе шта би говорници могли рећи. У том је смислу добро приступнике упозорити да се не узнемире уколико не чују или не разумеју одређену реч због, на пример, буке у позадини, пада концентрације или изворних говорника који не говоре сасвим јасно, односно не артикулишу сваки глас чему се не треба чудити. Треба наставити слушати текст, покушати разумети општу поруку и њу повезати с оним што мислимо да је речено.

Упознатост с поступком и стратегијама решавања разних задатака за проверу разумевања текста слушањем кључан је предуслов успешности у овом делу испита.

Први корак у решавању задатка је разумевање упутства за решавање задатка.

Упутство садржи битне информације о теми, говорницима и ситуацији те објашњење шта треба учинити у одређеном задатку. Посебну пажњу треба обратити на информације које приступник може ишчитати из питања и понуђених одговора, тј. тачног одговора и ометача.

На темељу тих информација може закључити о тексту у целини и о појединостима текста које може очекивати да ће чути у нешто ширем контексту. Стога, није довољно приступнике само упозорити да пажљиво послушају и прочитају упутство и питања у сваком задатку, него је с њима потребно анализирати разне облике упутстава и питања те вежбати њихово разумевање.

Прије сваког првог слушања текста, приступници имају времена прочитати упутство и питања у тексту. Ту чињеницу треба да добро искористе будући да постављена питања упућују на садржај слушаног текста и на редослед којим ће чути тражене информације.

Приступнике је потребно упозорити да питања решавају већ током првог слушања текста, а да друго слушање искористе за решавање питања која су пропустили и за проверу тачности својих решења. Битно је да приступници реше сва питања, чак и када нису сигурни шта су чули или разумели. Иако погађање не води увек ка тачном одговору, ометачи могу лако преварити јер су логички повезани са садржајем текста – боље је покушати одговорити на питање, него га оставити неодговореним. И на крају, врло је важно приступницима објаснити поступак преписа одговора на посебан лист за одговоре. Непажња или непотребна журба могу довести до погрешака при препису одговора, а тим и до беспотребног губитка бодова у овоме делу испита.

3.1.4. Упутства и припрема за писање састава за виши ниво

1. Проучите лествицу за оцењивање.

Лествицу можете наћи на интернету (www.ncvvo.com) Лествица за оцењивање укључује 4 основна критерија за оцењивање састава:

А. Извршење задатка

Састав треба имати: увод, главни део и закључак. Треба одговорити на све делове питања/задатка. Главне идеје и мисли треба подупрети аргументима и/или примерима који ће их подржати.

Б. Кохеренција и кохезија

Мисли треба износити у таквом следу којег

ће читалац лако моћи пратити. Притом треба користити речи и фразе које ће изнесене мисли добро логички повезати. Главни део састава треба написати у одломцима који одражавају број питања која су постављена.

Ц. Вокабулар

Вокабулар треба бити примерен и разноврстан. Понављања речи и фраза треба избегавати.

Д. Граматика

Грамматичке структуре требају бити разноврсне и прикладне.

2. Проучите задатак у огледном испиту.

Огледни тест можете наћи на интернету (www.ncvvo.hr).

Schreiben Sie einen Aufsatz zum Thema "Jugendliche und Computer" mit Einleitung, Haupt- und Schlussteil.

Gehen Sie im Hauptteil auf folgende Punkte ein:

1. Welche Rolle spielen Computer im heutigen Schulleben der Jugendlichen?
2. Was sind Vor- und Nachteile des Computers im Schulleben?
3. Warum ist der Computer der Freund/Feind des Schülers?

Schreiben Sie 200–250 Wörter. Eine geringere Wortzahl führt zu Punktabzügen.

Die maximale Wortzahl ist nicht begrenzt.

Према наведеним упутствима напишите састав који има увод, главни део и закључак. Састав треба имати од 200 до 250 речи, а у тај број не улазе ни лична имена ни поновљене речи или реченице. Одступање од траженог броја речи води до одузимања бодова.

Држите се теме. Пишите о ономе шта се у задатку тражи. Одговарајте јасно на све делове задатка.

Свако одступање од задане теме води до одузимања бодова.

- Опишите ситуацију. Welche Rolle spielen Computer im heutigen Schulleben der Jugendlichen?
- Изнесите предности и недостатке и образложите их. Was sind Vor- und Nachteile des Computers im Schulleben?
- Изразите Ваше мишљење. Warum ist der Computer der Freund/Feind des Schülers?

Јасно изреците главне мисли и поткрепите их објашњењима, доказима или примерима.

Обликујте одломке:

1. Уводни део – најави теме која следи
2. Главни део који ће имати најмање три дела – према три постављена питања
  - један одломак у којем се описује ситуација
  - један или више одломака у којима се наводе предности и недостаци
  - један одломак који садржи властито мишљење
3. Закључак.

3. Проучите пример састава и коментар.

Наведени пример показује Вам колики број бодова је добио састав за сваки од критерија према Лествици за оцењивање. Прочитајте образложење.

4. Вежбајте.

Изаберите неколико тема које су Вам блиске и пишите о њима. Пишите саставе 75 минута јер ћете толико времена имати и на испиту. Тако ћете моћи проверити колико времена требате:

- за писање 200 – 250 речи (без употребе речника)
- за планирање састава прије него што га почнете писати
- за писање на листу за концепт

- за читање написаног састава
- за проверу граматичке и правописне тачности онога што сте написали
- за преписивање састава с листа за концепт.

За време вежбања придржавајте се упутстава за писање састава на испиту. На крају свакако избројте речи како бисте добили предоцбу о томе шта све можете рећи с 200 до 250 речи.

4. Кад испит почне

- Пажљиво прочитајте задатак.
- Размислите о теми и о чему тачно морате писати.
- Запишите на лист за концепт своје идеје, аргументе и примере у облику натукница. Испланирајте свој састав како бисте били сигурни шта желите написати.
- Сложите своје мисли у логичан след.
- Донесите одлуку о броју одломака у главном делу састава зависно о броју идеја/ аргументата/питања.
- Проверите свој план на листу за концепт: логички след идеја, аргументе који су подупрти доказима, примерима и објашњењима и кохерентност одломака.
- Напишите свој састав на лист за концепт.
  - Напишите увод – јасно најавите о чему ћете писати у главном делу.
  - Напишите главни део састава – најавите сваки његов одломак тематском реченицом.
  - Нагласите своје главне мисли повезујући их на примерен начин:
    - унутар реченица (на пример: denn, weil, obwohl, indem, nicht nur... sondern auch, sowohl... als auch...)
    - између реченица (на пример: Zum einen...

Zum anderen)

- између одломака (на пример: zuerst, danach... zum Schluss... итд.).
- Напишите закључак – сажмите своје главне мисли и напишите своје лично мишљење.
- Прочитајте свој састав на листу за концепт и проверите јесте ли обухватили све што сте планирали у претходим припремама, је ли ток мисли логичан, има ли правописних, граматичких или стилских погрешака, понављају ли се често неки изрази и јесте ли пазили на ред речи у реченици.
- Препишите састав с листа за концепт и припазите на опште савете:
  - увуците први ред сваког одломка
  - пазите на рукопис.

3.1.5. Упутства и припрема за писање састава за основни ниво

1. Проучите лествицу за оцењивање.

- Лествицу можете наћи на интернету (www.ncvvo.hr).
- Она показује шта оцењивач вреднује у саставу.
- Постоје 2 критерија: Извршење задатка и Језик.
- Ваша успешност зависи о броју бодова за сваки критериј.

Шта требате учинити?

Требате:

- одговорити на све делове задатка (види Извршење задатка)
- разрадити све три садржајне одреднице (види Извршење задатка)
- поредати своје мисли у логичан след којег је лако

пратити (види Језик)

- користити прикладан вокабулар за изражавање својих мисли (види Језик)
- користити прикладне граматичке структуре (види Језик).

2. Проучите задатак у огледном примеру текста

Огледни пример теста можете наћи на интернету (www.ncvvo.hr).

Lesen Sie den Brief von Ihrem deutschen Freund Max. München, den 4. März 2008

Hallo,

ich freue mich immer auf deine Briefe. Schreib mir mehr über dein Wochenende.

Wohin gehst du am liebsten am Wochenende? Was machst du dort? Mit wem bist du dann zusammen?

Schreib bitte bald zurück, ich bin schon ganz neugierig.

Bis bald,
dein Max

Antworten Sie auf diesen Brief. Schreiben Sie zu jeder Frage mehrere Sätze. Schreiben Sie 60–80 Wörter.

Wenn Sie weniger Wörter schreiben, bekommen Sie weniger Punkte.

3. Проучите упутства.

A. Пишите на задану тему.

Увек пишите о ономе што је задано у садржајним одредницама (питањима) и јасно одговорите на сваку садржајну одредницу (питање).

На пример, Wohin gehst du am liebsten am Wochenende? Пример јасног одговора: Ich gehe

am liebsten ins Kino. Пример нејасног одговора: Ich fahre nach Spanien.

У наведеном је примеру тема: Das Wochenende.

Б. Пазите на текстовну врсту.

У наведеном примеру требате написати лично писмо пријатељу. Примерено га ословите, напишите датум и место, на крају га поздравите и потпишите се.

Ако изоставите обележја писма, изгубићете бодове на Извршењу задатка.

Ц. Разрадите садржајне одреднице (питања).

У упутствима пише:

Antworten Sie auf diesen Brief.

Schreiben Sie zu jeder Frage mehrere Sätze.

У лествици за оцењивање тражи се разрада сваке садржајне одреднице (сваког питања).

Пример

1. Ако је питање: Wohin gehen Sie am liebsten am Wochenende?

Пример одговора с разрадом: Ich gehe in die Disco. Dort ist es immer schön und interessant.

Пример одговора без разраде: Ich gehe in die Disco.

2. Ако је питање: Mit wem sind Sie dann zusammen?

Пример одговора с разрадом: Ich gehe oft mit meinen Freunden aus. Das sind meistens Jungs und Mädchen aus meiner Klasse.

Пример одговора без разраде: Tja, ich gehe am liebsten mit meinen Freunden aus.

Ако су одговори минимални, односно без разраде, изгубићете бодове за Извршење задатка.

Ако одговорите на само два питања, не можете добити више од шест бодова за Извршење задатка.

Ако одговорите на сва три питања кратко или делимично, такође не можете добити више од шест бодова за Извршење задатка.

Д. Придржавајте се одређеног броја речи.

У упутствима пише: Schreiben Sie 60–80 Wörter.

Немојте написати мање речи јер ћете изгубити бодове за Извршење задатка. Немојте написати пуно више речи јер рескирате да напишете нешто што није повезано са задатком или понављате већ речено због чега ћете изгубити бодове за Извршење задатка. Понављања укључују преписивање реченица из текста задатка или набрајање личних имена. (Am Wochenende bin ich mit Marko, Ivan, Marina und Sanja zusammen.)

4. Вежбајте.

Изаберите неколико порука и напишите одговоре. Избројте речи да добијете предоцбу о томе шта можете рећи у 60 до 80 речи.

- Пишите састав 40 минута (толико времена имате отприлике на испиту) тако да можете видети колико ће Вам времена требати за писање од 60 до 80 речи (без употребе речника).
- За вријеме вежбања придржавајте се упутстава за писање састава на испиту.
- Обавезно вежбајте планирање састава и писање концепта.
  - Тајна писања успешног текста лежи у ПЛАНИРАЊУ.
  - Писање разумљивог, смислено и логички повезаног текста је организована радња.
  - Знаћете колико Вам времена треба за планирање састава и писање концепта.
  - Развијајте своју вештину и брзину планирања и прикупљања идеја на одређену тему те организовање својих идеја.
- Док прикупљате идеје за писање и планирате састав, НЕМОЈТЕ ПИСАТИ целе реченице, већ само натукнице/кључне речи.

5. Проверите шта сте написали.

Прочитајте састав и проверите:

- Како течно читате свој састав? Морате ли које делове читати два пута?
- Јесте ли написали све потребне информације/ идеје? Је ли ток мисли логичан?
- Прочитајте састав још једном и проверите:
  - Имате ли правописних погрешака?
  - Проверите вокабулар. Понављају ли се неки изрази често?

– Проверите граматику. Имате ли погрешке у слагању између субјекта и предиката и у реду речи у реченици?

Пазите на рукопис. Читљив рукопис помаже читаоцу и оставља добар утисак. Зато размислите шта ћете написати и не пишите пребрзо.

3.1.6. Пример оцењеног састава на вишем нивоу

Примери састава

1. САСТАВ: Jugendliche und Computer

Heutzutage hat fast jeder einen Computer zu Hause und der Alltag ohne dieses Gerät ist kaum mehr vorstellbar. Man surft, schickt E-Mails, chattet mit Freunden, man hört Musik, spielt Computerspiele, liest sogenannte E-Bücher oder Nachrichten und das alles mit Hilfe eines einzigen Geräts.

Ohne Frage spielt der Computer auch im Schulleben der Jugendlichen eine ziemlich große Rolle, denn er ist eine große Hilfe beim Lernen, zum Beispiel, wenn man auf Probleme mit einer Aufgabe stößt, kann man ganz leicht im Internet nachfragen und nötige Ratschläge und Informationen finden.

Computer hat für die Schüler viele Vorteile; sie können Grammatik und Wortschatz üben, mit einem Mausclick Aufsätze, Referate, Präsentationen und viele andere Materialeien für die Schule finden. Man kann sogar Fremdsprachen lernen und sich mit seinen Freunden, die weit entfernt sind, unterhalten. Am Computer lernt man einfach schneller, leichter und interessanter.

Obwohl sich das alles sehr schön anhört und obwohl der Computer fast perfekt wirkt, muss man sich vor seinen Nachteilen gut in Acht nehmen.

Zu viel sitzen vor dem Computer kann zu suchtähnlichen Symptomen führen. Man sieht schon alles blau von dem Computerbildschirm und plötzlich verwechselt man die Realität mit der Virtuellwelt. Die Schule und das Lernen werden immer weniger wichtig. Wegen Zeitmangel werden auch Kontakte, Beziehungen und Freunde verloren und plötzlich besteht das ganze Leben aus irrealen Beziehungen und einer Welt, die nicht wirklich existiert.

Alles in allen kann dieses Gerät sowohl der beste Freund als auch der größte Feind des Schülers sein. Das hängt davon ab wie es benutzt wird. Wenn man ihn benutzt, ohne zu übertreiben, bleibt der Computer nur eine weitere Maschine die zwar sehr hilfreich sein kann, aber nicht das Leben kontrolliert. Wenn man aber nicht mehr von dem Computer wegkommen kann, dann hat man schon ein ernstes Problem. Also, man muss auf der Hut sein.

Immerhin kann man ohne den Computer heute sehr schwer auskommen. Seine hauptsächliche Rolle ist im Leben der Jugendlichen sehr wichtig. Man muss aber die guten und die schlechten Seiten erkennen und sich hauptsächlich zuerst nach der eigenen Vernunft richten und sich den Computer nicht zum Feind machen.

Број речи: 347

ВРЕДНОВАЊЕ

Критериј	Број бодова	Образложење
Извршење задатка	5	Сви су делови задане теме довољно опширно разрађени. Главне мисли су релевантне, њихова је потврда јасна и релевантна; закључци су оправдани. У потпуности прикладан облик текста. Текст има препознатљив формат састава; увод, главни део (одговори на три питања) и закључак.
Кохеренција и кохезија	5	След мисли је јасан. Делотворна употреба различитих кохезивних средстава.
Вокабулар	5	Широк распон вокабулара. Погрешке (углавном правописне) се појављују, али не утичу на лако разумевање текста.
Граматика	5	Широк распон структура за задатак. Врло мало морфосинтаксичких погрешака.
УКУПНО	20	

3.2. Опис језичког градива за виши ниво испита

Тематска подручја

1. Породица и дом, окружење, односи у породици
2. Храна и пиће
3. Свакодневни живот и обичаји: куповање, услуге
4. Школа и учење
5. Слободно време: начини провођења слободног времена–филм, позориште, ТВ, лектира, поп музика, рачунар
6. Односи с другим људима: пријатељство
7. Становање, живот у граду, на селу, у мањем месту
8. Здравље и брига о телу
9. Спорт, забава, разонода
10. Посао и образовање: однос према раду, избор занимања
11. Одевање, модни трендови, млади и мода
12. Новац, однос према новцу, стицање новца
13. Природа, из природних наука
14. Заштита околине
15. Саобраћај (саобраћајна средства, понашање у саобраћају) и путовања
16. Духовне и етичке вредности
17. Медији (забавни, корисни)
18. Реклама и њен утицај на живот
19. Живот младих у земљама немачког говорног подручја
20. Познате особе из земаља немачког говорног подручја
21. Из политике
22. Из историје и културе Хрватске
23. Из историје и културе земаља немачког

говорног подручја

24. Географске, културне и друштвене карактеристике Хрватске

25. Традиционални празници итд.

Граматичке структуре

МОРФОЛОГИЈА

Именице

- од именица
- деклинација именица
- деклинација именица изведених од придева
- деминутиви
- одређивање рода сложених именица

Члан

- употреба и деклинација одређеног и неодређеног члана те именица без члана у одређеном контексту

Заменице

- најучесталије врсте заменица и њихова деклинација

Бројеви

- главни и редни бројеви и њихова деклинација
- остали бројеви (разломци итд.)

Придеви

- атрибутивна и предикативна употреба придева
- деклинација придева
- компарација придева

- придеви изведени од партиципа презента и партиципа перфекта
- рекција придева (употреба предлога уз одређене придеве)

Глаголи

- коњугација јаких и слабих глагола у презенту, перфекту, претериту, плусквамперфекту, футуру I и футуру II
- коњугација модалних глагола у презенту, претериту и перфекту
- коњугација помоћних глагола у презенту, претериту и перфекту
- коњугација дељивих глагола и глагола с повратном заменицом
- пасив: презент и претерит
- коњуктив претерита помоћних, модалних, јаких и слабих глагола
- würde + инфинитив глагола
- партицип презента и партицип перфекта
- инфинитив глагола + zu
- императив
- слагање времена
- рекција глагола
- изражавање тврдње, наслућивања и вероватности помоћу модалних глагола

Предлози

- предлози с дативом, с акузативом, с дативом и акузативом, с генитивом

Прилози

- главне врсте прилога

- компарација прилога
- hin und her и њихове сложенице у комбинацији с глаголима
- заменички и упитни прилози за особе и ствари

Партикуле и реченични еквиваленти

- ja, nein, doch, bitte, danke...

СИНТАКСА

- ред речи у изјавној, упитној и заповедној реченици
- ред речи у независно и зависно сложеној реченици те у инверзији
- неуправни говор
- изражавање жеље и заповеди
- zu + инфинитив

Реченице

- независно сложене реченице са припадајућим везницима
- субјектне и објектне реченице (везници dass, ob)
- временске реченице за превременост, истовременост и послевременост са припадајућим везницима
- узрочне реченице (weil, da)
- погодбене реченице: реалне и иреалне за садашњост и будућност
- намерне реченице с damit, те скраћене с ut+zu + инфинитив
- допусне реченице (obwohl)
- последичне реченице (so dass, als, dass, dass)
- поредбене реченице (wie, als, als ob, als wenn, je desto)

- начинске реченице
- односне реченице
- скраћивање зависних реченица
- неуправни говор с коњуktivом
- инфинитивна група као обавезна допуна одређеним глаголима

Језичке функције

Успостављање друштвених односа (нпр. ословљавање некога, представљање, поздрављање, позивање, прихватање или одбијање позива, извињавање, јављање на телефонски позив, изражавање захвалности)

Одређивање односа (нпр. тражење, давање и одбијање допуштења, тражење и давање савета, упозоравање, похваљивање)

Успостављање комуникације (нпр. постављање директних питања, изражавање неразумевача или непознавача нечега)

Изражавање ставова (нпр. сагласности, намере, сумње, претпоставки)

Изражавање жеља, молби и сл. (нпр. честитање, испуњење или одбијање молби, изрицање понуда, прихватање понуда, одбијање понуда)

Питања и изражавање о осећајима, мишљењима и сл. (нпр. изражавање слагања, негодовања, склоности, страха, радости, несигурности, равнодушности, (не)задовољства, наде, жалости, огорчења, љутње итд.)

Подстицање радњи, односно истицање пропуста (нпр. издавање наредби, молба за помоћ, пружање помоћи, изражавање способности или неспособности, изражавање забране)

Давање или тражење обавештења (нпр. извештавање, препричавање, објашњавање, именовање, описивање изгледа, карактеристика

– описивање стања, навођење сврхе употребе, изношење властитог мишљења и мишљења других особа)

3.3. Опис језичког градива за основни ниво испита

Тематска подручја

1. Лични подаци
2. Породица и дом, окружење
3. Свакодневни живот и обичаји
4. Школа и учење
5. Слободно време, забава
6. Саобраћај и путовања
7. Односи с другим људима
8. Здравље и брига о телу
9. Посао и образовање
10. Куповање
11. Храна и пиће
12. Услуге
13. Време
14. Историја, култура и цивилизација, традиционални празници итд.

Грамматичке структуре

МОРФОЛОГИЈА

Именице

- род именица
- деклинација именица
- деминутиви
- одређивање рода сложених именица

Чланови

- употреба и дефлекција одређеног и неодређеног члана те именица без члана у одређеном контексту

Заменице

- најчесталије врсте заменица и њихова дефлекција

Бројеви

- главни и редни бројеви и њихова дефлекција
- остали бројеви (разломци итд.)

Придеви

- атрибутивна и предикативна употреба придева
- дефлекција придева
- компарација придева
- придеви изведени од партиципа презента и партиципа перфекта
- рекција придева (употреба предлога уз одређене придеве)

Глаголи

- коњугација јаких и слабих глагола у презенту, перфекту, претериту и футуру I
- коњугација модалних глагола у презенту, претериту
- коњугација помоћних глагола у презенту, претериту и перфекту
- коњугација дељивих глагола и глагола с повратном заменицом
- презент пасива
- коњуктив претерита помоћних и модалних

глагола

- würde + инфинитив глагола
- партицип презента и партицип перфекта
- инфинитив глагола + zu
- императив
- рекција глагола

Предлози

- предлози с дативом, с акузативом, с дативом и акузативом, с генитивом

Прилози

- главне врсте прилога
- заменички и упитни прилози за особе и ствари

Партикуле и реченични еквиваленти

- ja, nein, doch, bitte, danke...

СИНТАКСА

- ред речи у изјавној, упитној и заповедној реченици
- ред речи у независно и зависно сложеној реченици те у инверзији
- изражавање жеље и заповеди
- zu + инфинитив

Реченице

- независно сложене реченице (везници und, aber, oder, denn...)
- зависносложене реченице:
  - субјектне и објектне (везници dass, ob)
  - временске реченице (везници wenn, als)

- узрочне реченице (везници weil и da)
- погодбене реченице (везници wenn, falls)
- односне реченице
- намерне реченице с damit
те скраћене с im+zu + инфинитив
  - инфинитивна група као обавезна допуна одређеним глаголима

